APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învăţământ şi Cercetare Neamţ

SERIE NOUĂ, ANUL XXVII, NR. 280 februarie 2025
http://apostolul.slineamt.ro

NECULCE

Oh! oh! oh! Săraca ţeară a Moldovei, ce nenorocire de stăpâni c-aceştia ai avut! Oh! oh! oh! Ce sorţi de viiaţă ţ-au căzdzut! Vai, vai, vai de ţeară!... Cum au mai rămas om trăitor în tine, de mare mirare este...
Ion NECULCE

Ion Neculce face parte din triada de aur a cronicarilor moldoveni, dar îi bate pe Grigore Ureche şi Miron Costin, având gloria primului scriitor din literatura română.

Se împlinesc, iată, 280 de ani de la ridicarea sa la Ceruri unde, alături de Cantemir, zâmbeşte a râde, văzând că moldovenii şi-au pierdut graniţele, dar şi-au păstrat năravurile şi nu-ţi ţin nici amu făgăduielile.

Cronica sa *după domnia lui Ştefăniţă-vodă, înaintea domniii Dabijii-vodă* e precedată de

Mircea ZAHARIA

(*continuare în pag. 12*)

Mai este istoria „magistra vitae”? (I)

„Ştiinţa imensă a lumii este ordonată pe ştiinţe (forme ale cunoaşterii) particulare, fiindcă ea nu poate să fie abordată pieptiş. Iar împărţirea aceasta are logica sa, verificată de multe secole şi chiar de milenii. O astfel de formă de cunoaştere a lumii este *istoria*, cu disciplina şcolară adiacentă şi omonimă”.

(***Ioan Aurel POP*** – preşedintele Academiei Române, „Tribuna Învăţământului”, nr. 51-52/2024)

Istoria, ca disciplină şcolară în sistemul educaţional românesc, s-a aflat constant pe agenda dezbaterilor politice de după 1989, însă vizibilitatea maximă a contradicţiilor cu privire la rolul şi importanţa disciplinei istoria în educaţia elevilor s-a observat cu ocazia dezbaterilor necesare implementării reformelor curriculare. Pe de o parte, argumente pertinente pentru disciplina care formează conştiinţa identitară, atitudini şi valori în rândul elevilor, pe de altă parte argumente pentru „eficientizarea şi flexibilizarea” parcursului educaţional.

Cea mai recentă dezbatere cu privire la locul disciplinei istoria în planurile – cadru pentru liceu a început la sfârşitul lunii ianuarie a.c. prin publicarea proiectului spre dezbatere publică. Aşteptările în privinţa disciplinei istoria s-au dovedit, din nou, hazardate, în numele „flexibilizării” programului, disciplina dispare din trunchiul comun (TC) în clasele a XI-a şi a XII-a şi apare cu reduceri sau eliminări de ore la diferite profiluri.

Prof. dr. Elena PREDA

(*continuare în pag. 3*)

„DOR NEMURITOR – GRIGORE VIERU - 90”. La Pererîta

Pererîta este acum o localitate privilegiată, ca şi Ipoteştiul lui Eminescu, ca şi Livezi-ul lui Enescu, Hobiţa gorjeană a lui Brâncuşi sau Ploieştii lui Nichita Stănescu. Aici, la Pererîta, mic sat din nordul Basarabiei (aproximativ 2.300 de locuitori) s-a născut, în urmă cu nouăzeci de ani, cel care avea să devină un mare şi adevărat poet de limba română, tribun şi simbol al Basarabiei, GRIGORE VIERU.

Pe 12 februarie, am făcut, pentru prima oară, o deosebită descindere în satul Pererîta din Republica Moldova, fiind impresionat de locul copilăriei poetului, dar şi de sărbătorirea sa de către organizatorii locali. Contribuabili spirituali: Primăria, Şcoala, Biserica, Casa memorială „Grigore Vieru”. În primul rând am felicitat reverenţios pe primarul Anatolie Ceban, pe energica şi atât de apreciata în zonă directoare a Şcolii „Grigore Vieru”, Liliana Ciubatîi, pe preotul Lilian Ciubatîi, pe profesorul Viaceslav Ciutac, directorul Casei memoriale „Grigore Vieru”, pentru tot ceea ce, cu multă iubire, au făcut şi fac pentru memoria lui Grigore Vieru.

Daniel CORBU

(*continuare în pag. 12*)

Mesaj adresat celui de al VIII-lea Congres al Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei

Au trecut nouă ani de la prima întâlnire pe care am avut-o cu colegii sindicalişti de la Federaţia Sindicală a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova. Atunci, o delegaţie formată din membrii Consiliului Judeţean al Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ a participat la un schimb de experienţă în Republica Moldova vizitând o serie de instituţii şi unităţi de învăţământ din Chişinău şi Orhei.

Prof. Ionel HOCIUNG,
Preşedintele Sindicatului
din Învăţământ Neamţ

(*continuare în pag. 2*)

„Pentru mine fiecare elev este un performer”

Simida GHERGHE – profesor de pian la Liceul de Arte „Victor Brauner”

➔➔➔ Pag. 10-11

„Eu fac lucrurile cu inima, pentru că meseria noastră vine din inimă”

Cristina ALUNGULESEI – inspector şcolar pentru Educaţie timpurie

➔➔➔ Pag. 18-19

Mesaj adresat celui de al VIII-lea Congres al Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei

(*urmare din pag. 1*)

Coeziunea a fost încă de la început, mai apoi lucrurile au mers puţin mai greu din cauza restricţiilor din timpul pandemiei, dar iată că timpul a trecut, contactele şi întâlnirile au continuat şi de o parte şi de cealaltă parte a Prutului, relaţiile s-au cimentat, avem o redacţie comună a revistei „Apostolul”, iar acum putem vorbi despre un adevărat şi puternic parteneriat între cele două instituţii.

Avem onoarea de a fi invitaţi la al VIII-lea Congres al Federaţiei Sindicatelor Educaţiei şi Ştiinţei, care va avea loc în data de 05.03.2025, la care Sindicatul din Învăţământ Neamţ va participa cu o mică delegaţie.

Cu această ocazie transmitem şi noi salutările colegilor din judeţul Neamţ, urăm succes lucrărilor Congresului, iar tuturor membrilor FSES le dorim să aibă sănătate şi putere de muncă pentru a duce mai departe misiunea de a apăra şi promova interesele celor ce activează în sistemul de învăţământ din Republica Moldova.

O nouă sesiune de formare a liderilor de sindicat din judeţul Neamţ

În perioada 31 ianuarie – 2 februarie 2025, la Târgu-Neamţ, a doua serie de lideri de sindicat din unităţi de învăţământ nemţene a beneficiat de instruire, în cadrul programului de formare „Comunicare şi management sindical”, program iniţiat şi livrat de SLLICS Neamţ. Scopurile programului au fost familiarizarea participanţilor cu organizarea structurilor sindicale la nivel local, judeţean şi naţional, înţelegerea relaţiilor dintre structurile sindicale şi ceilalţi actanţi în cadrul dialogului social, delimitarea atribuţiilor specifice şi furnizarea unor instrumente de eficientizare a activităţii liderului de sindicat.

Agenda programului a inclus multiple sesiuni de formare în cadrul cărora cei 43 de participanţi au interacţionat cu formatori cu experienţă, activi în cadrul SLLICS Neamţ. Atelierele de lucru moderate de Roxana Irina şi de Ionel Hociung au vizat aspecte legate de comunicarea eficientă şi de gestionarea echipei, cu accent pe situaţiile problematice care apar în interacţiunile dintre membrii de sindicat. Metoda jocurilor de rol a permis participanţilor să înţeleagă rolul esenţial al liderului în coagularea unei echipe funcţionale în care fiecare membru să se simtă ascultat şi valorizat.

Un aspect-cheie al sesiunilor de formare coordonate de Gabriela Grigore şi de Ionel Hociung l-a constituit trasarea profilului liderului de sindicat. Demontând prejudecata că reprezentantul sindical este cel mai vocal dintre membri, atelierul a urmărit să configureze un profil în care trăsăturile de caracter – integritatea, onestitatea, corectitudinea – se armonizează cu abilităţile sociale ale liderului – ascultarea activă, empatia, reziliența, abilitatea de a stabili un compromis.

A doua parte a agendei a fost dedicată aspectelor concrete care ţin de activitatea structurilor sindicale. În cadrul sesiunii în plen susţinute de jurista Roxana Axinte, participanţii s-au familiarizat cu aspecte legislative şi juridice, cum ar fi traseul acţiunilor în instanţă iniţiate de SLLICS sau de FSLI. Totodată, participanţii au adresat întrebări şi au primit răspunsuri legate de legitimitatea unor situaţii punctuale cu care s-au confruntat şcolile din care provin. Cel mai important aspect practic l-a constituit înţelegerea documentului fundamental emis în baza legii dialogului social, *Contractul colectiv de muncă*. Explicarea structurii şi a prevederilor contractului a fost realizată de Gabriel Ploscă, context care a permis participanţilor să înţeleagă necesitatea existenţei unei structuri sindicale şi a aşezat într-o lumină nouă ultimul eveniment major – greva din mai-iunie 2023.

Aspectele practice care ţin de activitatea liderului de sindicat au fost prezentate în cadrul ultimei sesiuni de către Minadora Lemnaru, unul dintre liderii de sindicat cu cea mai multă experienţă din judeţ. Cei 43 de formabili au înţeles rolul liderului de sindicat în coagularea unei echipe de lucru (comisia paritară) şi mai ales în asigurarea respectării prevederilor Contractului colectiv de muncă, prin observarea desfăşurării şedinţelor consiliului de administraţie. Participanţii au fost instruiţi în legătură cu documentaţia care alcătuieşte mapa liderului, de la listele de angajaţi din unitatea de învăţământ, tabelul cu membrii afiliaţi, procesele - verbale încheiate în cadrul şedinţelor sindicale sau ale şedinţelor comisiei paritare, până la lista cu parteneriatele încheiate de sindicat, parteneriate în cadrul cărora membrii beneficiază de facilităţi pentru diferite tipuri de servicii.

Programul de formare s-a dovedit esenţial, necesar şi eficient pentru comunicarea optimă pe verticală, de la macrostructurile sindicale la membrul de sindicat. În acest context, liderul se dovedeşte un element esenţial, o verigă-cheie prin care se materializează dezideratul comun al sindicatelor: *Unitate şi solidaritate!*

Prof. Diana HUŢANU,
Colegiul Naţional
„Calistrat Hogaş” Piatra-Neamţ

Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie

Luna FEBRUARIE

■ 1/1929 – n. **Grigore Caraza**, la Poiana Teiului, Neamţ (d. 11. 11. 2014, Piatra-Neamţ), învăţător, condamnat de mai multe ori, a făcut peste 21 de ani de închisoare. A reuşit, la 50 de ani, să obţină diploma de bacalaureat. În 1980, a emigrat în Statele Unite de unde a revenit în ţară (2001). Petre Ţuţea era de părere că, în închisoare, Grigore Caraza şi-a „exercitat profesia de român”. Experienţa de temniţă grea în închisorile comuniste a transpus-o în cartea „Aiud însângerat”, un document tulburător despre ceea ce a însemnat „holocaustul roşu” în România. I s-a acordat Titlul de Cetăţean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamţ (2007).

■ 2/1944 – n. **Violeta Lăcătuşu**, la Asău, Bacău, profesoară, scriitoare, artist plastic. După absolvirea Facultăţii de Filologie, Iaşi (1967) a predat, până la pensionare, limba şi literatura română la Colegiul Naţional „Roman-Vodă” din Roman. A debutat editorial cu romanul „Simurgul” (1999). Colaborări: „România literară”, „Cronica”, „Ateneu”, „Antiteze”, „Analele” Universităţii ieşene. Alte cărţi: „Iniţiere astrală, grafi-poeme”, „Jocul destinului”, „Taifunul îşi ascute dinţii”, „Imprevizibilul e săgeata destinului”, „Să crezi în imposibil”. Este membră a U. S. din România.

Rememorări nemţene

■ 3/1931 – n. **Gheorghe Vadana**, la Poiana Largului, Neamţ (d. 20 nov. 2019), profesor de desen, inspector şcolar, director de şcoală (1967–1993), artist plastic. A absolvit Facultatea de Arte Plastice, Iaşi (1967), membru al U. A. P. A participat la taberele de creaţie din ţară şi la Tabăra Internaţională UNICEF, Hamburg (1972). Expoziţii personale: Strasbourg, Hamburg, Ungaria, Spania, Târgu-Mureş. Expune anual la galeriile din Piatra-Neamţ şi la toate expoziţiile Filialei, la Voroneţiana (Suceava), Galeria „Cupola” Iaşi, Bucureşti, Chişinău, Bacău, Galeria Teatrului Naţional Bucureşti, Bienala „Lascăr Vorel”.

Mai este istoria „magistra vitae”? (I)

(*urmare din pag. 1*)

Pentru a avea o opinie argumentată cu privire la proiectul planurilor-cadru propus de ministrul educaţiei este necesar a fi cunoscut demersul realizat înainte ca domnia-sa să aprobe acest proiect pentru etapa dezbaterii publice. În calendarul ministerului educaţiei exista acest termen de lucru, de finalizare a proiectului nou, deja amânat cel puţin un an. Într-adevăr, reforma planurilor – cadru pentru liceu era absolut necesară, în condiţiile în care reforma pentru planul – cadru la nivel de gimnaziu s-a încheiat. Parafrazându-l pe ex-ministrul educaţiei, prof. univ. dr. Mircea Miclea, în învăţământul românesc „au fost foarte multe schimbări şi prea puţine reforme”. Absenţa unor studii aprofundate asupra întregului sistem educaţional şi cercetarea fracţionată au indus mereu o „stare de

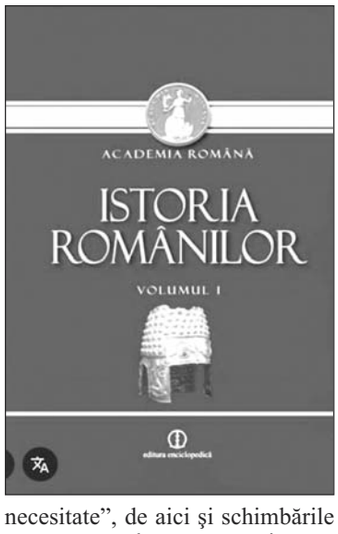

necesitate”, de aici şi schimbările care s-au produs, ca o nevoie continuă de a „repara” ceva. Parcursul strategic al politicii româneşti spre Vest a impus direcţii speciale şi în educaţie, de exemplu, înainte de aderarea României la Uniunea Europeană (2007), Europa de Vest, în perioada 2000-2002, construia un spaţiu european extins pentru educaţie, ridicând la rang de principiu respectarea identităţii naţionale, conform devizei sale „Unitate în diversitate”. Aşadar, nimic nu atingea dreptul naţiunilor la propria identitate, pornind de la nevoia de a educa un bun cetăţean european, fără a aduce prejudicii principiului naţionalist. Ce disciplină întrunea toate condiţiile să pună în aplicare acest demers? Evident, **istoria**.

Ce retorică a permis ca după aderarea României la Uniunea Europeană disciplina istorie să fie redusă, în mod constant, din planurile-cadru şi din lista disciplinelor pentru examene la final de ciclu de învăţare? Răspunsuri pot fi multe şi ţin de interesele celor care răspund, eu vin cu răspunsul meu: politicile educaţionale aplicate după anul 2007 au avut un debut bun, însă pe măsură ce ele au fost aplicate, prin decizii politice interne, s-au anulat demersuri care ar fi produs schimbări esenţiale în sistemul educaţional de astăzi.

Nota bene: TC = trunchi comun; CS = curriculum la decizia şcolii; CDEOŞ = curriculum la decizia elevilor.

1. Proiect de plan-cadru pentru filiera teoretică – specializarea „Filologie” se propun următoarele ore de istorie – clasele IX-X -1h TC şi 1h CŞ; clasele XI-XII – 2h CŞ;

2. Proiect de plan-cadru pentru filiera teoretică – specializarea „Matematică-informatică” se propun următoarele ore de istorie – clasele a IX-a şi a X-a 1-TC, clasa a XI-a *Istoria evreilor. Holocaust* TC, clasa a XII-a *Istoria Comunismului* TC;

3. Proiect de plan-cadru pentru pedagogic – specializarea „Pedagogia învăţământului primar” se propun următoarele ore de istorie – clasele a IX-a şi a X-a 1-TC, clasa a XI-a *Istoria evreilor. Holocaustul* TC, clasa a XII-a *Istoria Comunismului* TC;

4. Proiect de plan-cadru pentru filiera tehnologică – profilul tehnic, toate specializările/calificările profesionale se propun următoarele ore de istorie – clasele a IX-a şi a X-a 1-TC, clasa a XI-a *Istoria evreilor. Holocaustul* TC, clasa a XII-a *Istoria Comunismului* TC.

Conform propunerilor din proiect, disciplina istorie nu mai face parte din curriculumul de specialitate la ciclul superior al liceului (clasele a XI-a şi a XII-a) la filiera teoretică profil real, la filiera tehnologică şi la filiera vocaţională. Aproximativ 2/3 din populaţia şcolară ar învăţa, conform acestui proiect, o istorie generală, pe alocuri cu integrarea elementelor de istorie a românilor la clasele a IX-a şi a X-a. Disciplinele *Istoria Comunismului şi Istoria evreilor. Holocaustul*, teme extrase din istoria secolului XX, formează competenţe similare cu disciplina istorie, dar susţin dezvoltarea acestor competenţe doar pe o fracţiune din conţinuturile istoriei.

Ce s-a întâmplat în România după publicarea proiectelor de planuri – cadru?

Cum era şi firesc, au apărut public puncte de vedere, s-au redactat memorii susţinute cu argumente pertinente, semnate de decanii a douăsprezece facultăţi de istorie din România, de preşedintele Academiei Române, reprezen-

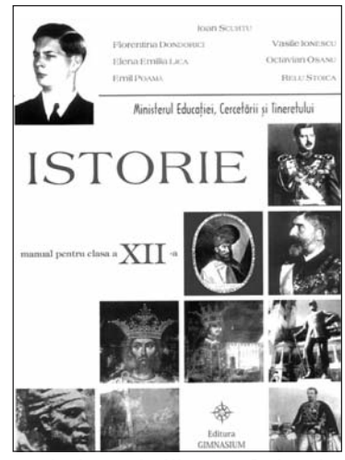

tanţi ai asociaţiilor profesionale, cum ar fi Asociaţia Profesorilor de Istorie din România, Societatea de Ştiinţe Istorice din România ş.a.

Asociaţia Profesorilor de Istorie din Neamţ a semnat memoriul înaintat de cele douăsprezece facultăţi de istorie, susţinând o propunere comună: pentru toate filierele, profilurile şi specializările din liceu să existe în trunchiul comun *câte o oră de istorie săptămânal* şi la profilul umanist, specializarea „Ştiinţe sociale” şi „Filologie” *câte două ore săptămânal*.

Prin memoriu se solicită Ministerului Educaţiei şi Cercetării o reevaluare urgentă a deciziei privind reducerea orelor de istorie, insistând asupra necesităţii unui curriculum echilibrat, care să acorde importanţa cuvenită acestei discipline, fundamentală pentru formarea viitorilor cetăţeni.

(**N. R.** Memoriul poate fi consultat integral pe https://www.petitieonline.com/pozitia_faculttilor_de_istorie_din_romania_fat_de_noile_planuri-cadru_memoriu)

(*continuare în pag. 4*)

Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie

Rememorări nemţene

Distincţii: Diploma de Onoare a Comitetului de Cultură Neamţ şi Premiul „Lascăr Vorel” pentru pictură.

■ 4/1934 – n. **Marin-Marcel Drăgotescu**, la Craiova (d. 6. 07. 2002, Piatra-Neamţ), profesor, documentarist, eseist şi publicist. A absolvit Facultatea de Istorie a Universităţii Bucureşti, ca şef de promoţie (1957), a primit o bursă la Institutul „Constantin Drăgan” de la Milano (1957). Întemeietor şi director al Muzeului de Istorie din Bicaz. Scrieri: „Monumente istorice de pe Valea Bistriţei” (colab.), „Ghid turistic al Judeţului Neamţ”, „Palatul Cnejilor şi Mănăstirea Durău”,

„Piatra-Neamţ – mic îndreptar turistic”, „Muzee şi colecţii din Judeţul Neamţ”, „Drumuri la mănăstiri moldave”, „Mănăstirea Războieni – arc peste timp”. Colaborări: „Acţiunea”, „Ateneu”, „Antiteze”, „Asachi”, „Carpica”, „Ceahlăul”, „Contemporanul”, „Memoria antiquitatis”, „Revista muzeelor” ş. a.

■ 7/1932 – n. **Virgil Răzeşu**, la Brăila, doctor în medicină, prozator, a absolvit Institutul de Medicină, Iaşi. Din 1963, medic primar, şef de secţie chirurgie, la Piatra-Neamţ. Membru al unor organizaţii ştiinţifice şi profesionale din România şi internaţionale. Cetăţean de Onoare al Municipiului Piatra Neamţ. Cărţi de specialitate: „Chirurgie generală – probe practice pentru examene şi concursuri”; „Profesorul Ion Juvara – dascăl şi promotor al chirurgiei româneşti”; un cap. în „Enciclopedia cancerului”, vol. XII; „Chirurgie generală – vademecum pentru examene şi concursuri”. Beletristice: „Spectru intim – din viaţa unui chirurg”; „Trei bisturie care au revoluţionat medicina” (colab.); „Prin vămile vieţii”, roman; „Nuntă de aur”, poezie şi proză; „Tratat de deflorare”; vol. „Cetăţeni de onoare ai Municipiului Piatra-Neamţ”.

■ 10/1879 – n. **Leon Mrejeriu**, la Cotârgaşi, Broşteni, Neamţ (d. 14. 10. 1945, Mizil), institutor, autor de manuale şcolare, folclorist. A absolvit Şcoala Normală „Vasile Lupu” din Iaşi (1899). A predat la: Crucea, Broşteni, Mănăstirea Bistriţa, Zorleni, Poiana Teiului, Târgu-Neamţ, Piatra-Neamţ; revizor şcolar (1908-1912, când s-au

Constantin TOMŞA

(*continuare în pag. 4*)

Mai este istoria „magistra vitae”? (I)

(*urmare din pag. 3*)

Nu am dubii că această situaţie nu va fi reevaluată şi disciplina istorie va rămâne în trunchiul comun al parcursului educaţional românesc, însă mă întreb de ce a fost nevoie de această nedreaptă propunere. De ce apar astfel de situaţii care generează controverse la nivel naţional? Cui foloseşte această continuă abordare nepotrivită, cu privire la identitatea naţională, contradictorie cu ideea de conştiinţă naţională, periculoasă prin consecinţele sale? Cum de un număr foarte mic de persoane, neasumat public, aruncă în derizoriu impor-

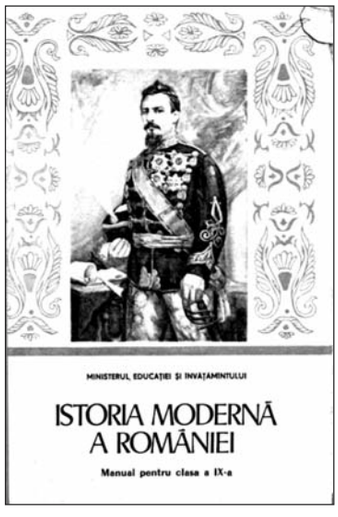

tanţa studierii istoriei? Dacă ar fi existat un document, ca rezultat al unei cercetări aplicate pe un grup de elevi care studiază istoria şi pe un grup de elevi care nu studiază istoria şi la finalul acestui studiu de 4/8 ani aş fi avut interpretări asupra comportamentului lor civic, poate aş fi acordat credit membrilor comisiei pentru elaborarea planurilor – cadru.

Veţi întreba unde sunt elevii în această „luptă surdă” pentru menţinerea orelor de istorie în trunchiul comun, de ce ei înşişi nu participă (încă) la această dezbatere? Pentru răspunsul meu aş apela la „alegoria peşterii” din cartea lui Platon, „Republica”, de unde moştenim înţelepciunea unui mesaj care, deşi îşi avea originile în realitatea epocii în care a trăit Platon, peste milenii rămâne valabil. Poţi face alegeri în funcţie de ce înţelegi, de ce vezi şi de „cât de mult vrei să vezi”. Condamnarea la ignoranţă şi mediocritate limitează fiinţa umană. Rămâne însă posibilitatea eliberării dintr-o astfel de captivitate prin educaţia istorică.

Dezbaterile proiectului de planuri – cadru pentru liceu ne-a readus la starea de spirit din anul 2015, când a fost necesară, ca şi acum, o acţiune de amploare pentru a aduce argumente pertinente în favoarea disciplinei istoria pentru gimnaziu.

Pentru menţinerea în memoria colectivă a petiţiei înaintate în 12 septembrie 2015 forurilor conducătoare din România, numită şi MEMORANDUMUL DE LA NEAMŢ sau APEL DESCHIS PENTRU REDAREA LOCULUI CUVENIT ISTORIEI ÎN SISTEMUL DE EDUCAŢIE DIN ROMÂNIA voi reda în acest articol textul semnat de toţi participanţii la conferinţa organizată de *Asociaţia Profesorilor de Istorie din Neamţ*, de care m-am ocupat personal, conferinţa fiind rezultatul unui proiect cu finanţare judeţeană.

Memorandumul de la Neamţ

În mileniul al treilea, omenirea, şi noi, locuitorii continentului european suntem martorii unor importante transformări, care ne marchează inexorabil viaţa, inclusiv pe cea a tinerei generaţii. În epoca globalizării şi a apartenenţei la marea familie a Uniunii Europene, s-ar putea crede în mod simplist că omul rătăcit în Univers, ar putea trăi oriunde, fără a fi influenţat de meleagurile natale. Asta ar echivala cu pierderea identităţii proprii şi naţionale. Nu este nimic exagerat în acest avertisment, deoarece fiecare om este produsul civilizaţiei în care a apărut. El poartă „sigiliul” locului în care s-a născut. Conştient sau nu de această determinare, omul simte şi acţionează în funcţie de aceasta.

Începând cu anul 2000, cu precădere, în România, ieşită deloc uşor din perioada comunistă, se manifestă o criză profundă de identitate naţională, care se repercutează asupra sistemului de valori, la care tinerii se raportează. Această criză are drept consecinţă negativă lipsa de implicare a tinerilor în viaţa societăţii, ab-

senţa responsabilizării sociale şi pericolul deznaţionalizării, cauzat de defăimarea statului român. Sistemul educaţional românesc este afectat de o criză sistemică, marcată, între altele, şi de marginalizarea permanentă a istoriei ca disciplină de studiu în şcoală, ce a devenit o permanenţă a ultimului sfert de veac. Aceasta se manifestă prin:

1. Reducerea drastică a numărului de ore de istorie la clasă, fapt care împiedică formarea şi dezvoltarea conştiinţei naţionale la elevi. România, membru al Uniunii Europene din anul 2007, este singurul stat membru, conform statisticilor publicate de către Consiliul Europei, reţeaua EURYDICE, Asociaţia Europeană a Profesorilor de Istorie – EUROCLIO, în care elevii învaţă în medie 1 oră de istorie pe săptămână, în timp ce în celelalte state membre UE în planurile – cadru sunt prevăzute între 2-4 ore la istorie.

Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie

Rememorări nemţene

(*urmare din pag. 3*)

Clădit peste 100 de şcoli, s-a înfiinţat, la Piatra-Neamţ, un liceu de fete, s-a adăugat un etaj la clădirea Liceului „Petru Rareş”), Silistra, animator cultural în Basarabia, inspector pentru Ardeal şi Bucovina, membru în Consiliul General de Instrucţie, deputat, prefect al Judeţului Neamţ. Unul din iniţiatorii revistei de folclor „Ion Creangă”. Fondator al Băncii Corpului Didactic, primul preşedinte al Asociaţiei Învăţătorilor din Judeţul Neamţ (1912). Scrieri: „O călătorie în Transilvania”, „Carte pentru tineretul de la sate”, „Şezătoare ţărănească”, „Mănăstirea Bistriţa”; „Din Basarabia”, „Înlănţuirea vremurilor”.

■ 10/1918 – n. **Iustin Pârvu**, la Poiana Largului, Neamţ (d. 16. 06. 2013, Petru-Vodă, Neamţ), duhovnic, memorialist, arhimandrit, a frecventat peste doi ani şcoala complementară. S-a călugărit (1936) la Mănăstirea Durău. Înscris la Seminarul Teologic de la Mănăstirea Cernica, va continua la Vâlcea şi Roman. Preot misionar pe frontul de Est. După război, a fost arestat, condamnat la 16 ani de închisoare. După eliberare (1964), va fi: muncitor forestier, preot-monah la Mănăstirile Secu şi Bistriţa. Pune temelia Mănăstirii „Sf. Arhangheli Mihail şi Gavril”, de la Petru-Vodă, Neamţ (1991), al cărei stareţ a fost. A întemeiat revistele „Glasul monahilor” şi „Atitudini”. Cărţi: „Părintele Iustin Pârvu şi morala unei vieţi câştigate”, „Cu părintele Iustin Pârvu despre moarte, jertfă şi iubire”; „Daruri duhovniceşti”, toate cu sprijinul scriitorului Adrian Alui Gheorghe.

■ 10/1930 – n. **Ioanichie Bălan**, la Stăniţa, Neamţ (d. 22. 11. 2007, Mănăstirea Sihăstria, Neamţ), monah, prozator şi poet religios; a absolvit Liceul Comercial din Roman (1949), Institutul Teologic Universitar din Bucureşti (1975). A reeditat „Vieţile Sfinţilor”, 12 volume. Alte volume: „Patericul românesc”; „Vetre de sihăstrie românească”; „Mărturii româneşti la Locurile Sfinte”; „Convorbiri duhovniceşti”, „Călăuza ortodoxă în biserică”, „Călăuza ortodoxă în familie”; „Părintele Paisie duhovnicul”; „Părintele Cleopa duhovnicul”; „Convorbiri cu teologi ortodocşi străini”.

Mai este istoria „magistra vitae”? (I)

2. *Lipsa finanţării necesare unei logistici adecvate lecţiilor cu caracter aplicativ şi la standarde de calitate (de exemplu: absenţa cabinetelor de istorie, materiale didactice perimate sau insuficiente, dotarea cu mijloace moderne inexistentă, ş. a.).*

3. Absenţa motivaţiei persoanelor implicate în procesul educaţional pentru asigurarea tranziţiei de la orele teoretice de istorie, la activităţi cu caracter practic şi formativ. Astfel, subfinanţarea sistemului şi numărul redus de ore nu susţin vizitele de studiu, cercetarea istoriei locale, vizitele la muzee şi obiective istorice, crearea de materiale didactice inovative, auxiliare, sprijinirea iniţiativelor de învăţare activă prin teatru istoric, activităţi specifice cercurilor/cluburilor de istorie).

4. Dificultatea elevilor de a obţine performanţe şcolare, ca urmare a motivaţiei mai sus menţionate.

5. Tânăra generaţie s-a format în umbra acestor carenţe educaţionale, ce au provocat consecinţe devastatoare asupra sentimentului patriotic al apartenenţei la naţiunea română şi la distorsionarea conştiinţei naţionale.

6. Formarea profesională a dascălilor a avut de suferit ca urmare a ofertei de şcolarizare excesive, la nivel universitar, fără criterii evidente de selecţie.

7. În condiţiile scăderii permanente în ultimii 15 ani şi respectiv drastică a nivelului calităţii în educaţie, istoria în şcoală este responsabilă de formarea unei culturi generale consistente, despre lume şi viaţă, fapt evident ignorat de factorii decidenţi din politicile educaţionale din România, în ciuda apelurilor insistente adresate de către Academia Română, facultăţile de istorie ale Universităţilor din Bucureşti, Iaşi, Cluj Napoca, asociaţiile profesionale ale cadrelor didactice de specialitate, sindicate, organizaţii nonguvernamentale etc.

Ca atare, se impune cu acuitate ca procesul educaţional din România să creeze premisele educaţiei pentru conştiinţa apartenenţei la un popor cu o istorie remarcabilă, stima de sine şi stima faţă de valorile perene româneşti, care au creat condiţiile pentru rezistenţa în faţa oricăror vicisitudini istorice.

Noi, participanţii la Conferinţa internaţională „Istoria românilor şi criza identităţii naţionale. Memorandum-ul de la Neamţ”, 10-12 septembrie 2015, provenind din mediul academic, universitar, preuniversitar, nonguvernamental, guvernamental, din cadrul asociaţiilor profesionale ale profesorilor de istorie din România şi Republica Moldova, am efectuat o analiză detailată a educaţiei pe problemele ce determină formarea conştiinţei naţionale şi solicităm deschis Preşedintelui României, Primului Ministru al României, Camerelor Parlamentului României, următoarele:

1. Redarea rolului şi locului cuvenit istoriei ca disciplină de studiu în şcoală, având în vedere menirea formativă a acestei discipline de studiu în planul personalităţii elevilor;

2. Prevederea în planurile de învăţământ la toate clasele, începând de la a V-a şi până la a XII-a, indiferent de profil şi filieră, a 2-3 ore de istorie;

3. Introducerea istoriei ca probă obligatorie la examenul de bacalaureat la toate profilele şi filierele de la nivel liceal;

4. Refacerea curriculei de istorie – programele pentru clasele de la a IV-a la a XII-a, cu respectarea principiului cronologiei istorice. Acestea ar trebui să includă şi referiri la valori şi simboluri perene româneşti, la rolul Bisericii în istoria naţională, principalele etape ale culturii româneşti;

5. Realizarea manualelor de istorie cu respectarea principiilor didactice, metodice şi ştiinţifice moderne, în care calitatea şi nu preţul să fie factorul determinant;

6. Respectarea şi aplicarea prevederilor principalelor documente europene cu privire la locul şi rolul istoriei în şcoală, la care România a subscris şi s-a angajat să le respecte, şi anume: 1. Recomandarea 1283 / 1996 privind istoria şi învăţarea istoriei în Europa, adoptată de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei şi respectiv, Recomandarea

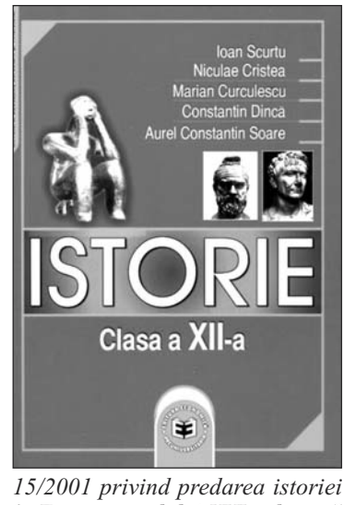

15/2001 privind predarea istoriei în Europa secolului XXI, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei;

7. Realizarea în comun de către România şi Republica Moldova a curriculei şi manualelor de istorie.

Ce a rămas după acest demers? Elevii claselor a V-a au primit în trunchiul comun o oră de istorie în plus, elevii claselor a VIII-a au rămas cu două ore de istorie, iar în clasa a VI-a şi a VII-a rămân cu o oră.

Ce s-a îmbunătăţit? În parte au fost rezolvate probleme de infrastructură şcolară, s-au alocat fonduri pentru formarea profesorilor şi au evoluat spectaculos cursurile opţionale, bine primite în şcoli. Evident, la apariţia cursurilor opţionale nimeni nu se gândea că în doar opt ani unele cursuri vor înlocui predarea istoriei naţionale (vezi propunerile actuale – *Istoria evreilor. Holocaustul* şi *Istoria comunismului*).

(*urmare în numărul viitor*)

Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie

Rememorări nemţene

■ 10/1944 – n. **Constantin-Horia Alupului-Rus**, la Poiana Sibiului, profesor, animator cultural, absolvent al Facultăţii de Filologie din Cluj. Profesor la Cracăul-Negru, Neamţ, director al Casei de Cultură din Piatra-Neamţ şi al Centrului Creaţiei Populare (Centrul «Carmen Saeculare»). Iniţiator de programe culturale şi continuator al: „Vacanţelor Muzicale la Piatra-Neamţ”, „Festivalul de Datini şi Obiceiuri de Anul Nou”, „Festivalul Internaţional de Folclor”, „Ziua Muntelui Ceahlău” ş. a. A înfiinţat Ed. Nona şi o arhivă video, pe teme culturale. A editat prima publicaţie de coregrafie din România „Hora” (1994). Este autor al unei cărţi de versuri „M (poem neterminat)”, 2012.

■ 11/1943 – n. **Dan Monah**, la Mogoşeşti-Siret, Iaşi (d. 21. 09. 2013), profesor, muzeograf, arheolog, absolvent al Liceului „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ (1960) şi al Facultăţii de Istorie-Filozofie din Iaşi (1968); muzeograf la: Muzeul de Istorie, Piatra-Neamţ, Muzeul din Bicaz şi la Muzeul de Istorie din Bacău, cercetător ştiinţific la Institutul de Istorie şi Arheologie „A. D. Xenopol” din Iaşi. Doctor în istorie, cu teza „Plastica antropomorfă în Cultura Cucuteni” (1995). Studii de documentare la Universitatea „Paris I Sorbone-Pantheon” şi la Universitatea din Chişinău.

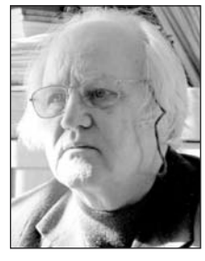

■ 13/1937 – n. **Constantin Grasu**, la Tarcău, Neamţ, geolog, profesor universitar doctor (1969). A absolvit Liceul „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ şi Facultatea de Geografie-Geologie, Iaşi. A lucrat în învăţământ, la Muzeul de Ştiinţe Naturale din Piatra-Neamţ, cercetător la Staţiunea „Stejarul”, cadru didactic universitar. Peste 100 de lucrări publicate în presa de specialitate şi mai multe volume în nume propriu sau în colaborare. Este autor al volumelor de memorialistică: „Vacanţe pierdute”, „Vacanţe recuperate” şi „Rememorări tardive”.

(*continuare în pag. 6*)

Grigore Vieru, poet al identităţii şi sensibilităţii (II)

90 de ani de la naştere

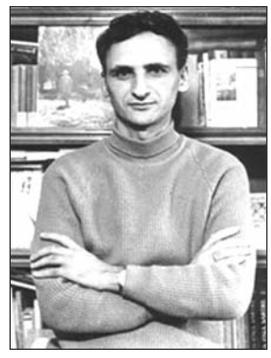

Zoe Dumitrescu-Buşulenga, una dintre cele mai profunde voci ale criticii literare româneşti, sintetizează esenţa operei şi personalităţii lui Grigore Vieru prin câteva cuvinte revelatoare. Ea îl descrie drept un poet cu „un destin impresionant”, a cărui simplitate aparentă ascunde o adâncime spirituală rar întâlnită. Mai mult, Dumitrescu-Buşulenga îi atribuie poetului o dimensiune mesianică, afirmând că fiinţa sa se face ecoul tuturor. Aceste observaţii deschid calea către o înţelegere mai profundă a creaţiei lui Vieru şi a rolului său în literatura română.

În primul rând, simplitatea versului lui Grigore Vieru este înşelătoare. La prima vedere, poeziile sale par accesibile datorită structurii clare, limbajului curat şi temelor universale. Totuşi, această simplitate nu este rezultatul unei limitări, ci al unei măiestrii poetice care concentrează esenţele. Vieru alege să se exprime direct, evitând ornamentele stilistice inutile, ceea ce face ca mesajul său să pătrundă adânc în sufletul cititorului. Această claritate a exprimării permite poeziei sale să fie înţeleasă de toate generaţiile, indiferent de nivelul cultural sau de contextul istoric.

Grigore Vieru reuşeşte să transforme teme aparent obişnuite – mama, copilăria, limba, iubirea, dorul – în meditaţii universale. Simplitatea şi universalitatea acestor teme îi conferă poeziei o putere de rezonanţă unică. În fiecare vers se simte legătura profundă cu rădăcinile, cu pământul şi cu tradiţia, ceea ce face ca mesajul său să depăşească graniţele geografice sau culturale. Dumitrescu-Buşulenga remarcă faptul că aceste „rădăcini vii” transformă opera lui Vieru într-o sursă de inspiraţie şi într-un model pentru poeţii care aspiră să surprindă esenţa fiinţei umane.

Dimensiunea mesianică a poeziei lui Grigore Vieru, subliniată de Dumitrescu-Buşulenga, rezidă în capacitatea sa de a fi un glas al colectivităţii. El nu scrie doar pentru sine, ci pentru întregul neam românesc, devenind un purtător de cuvânt al aspiraţiilor, durerilor şi speranţelor acestuia. Într-un context istoric complicat, marcat de separarea Basarabiei de România, poeziile sale capătă o dimensiune aproape profetică, fiind percepute ca un îndemn la unitate şi solidaritate.

Accesibilitatea poeziei lui Vieru contribuie la forţa sa de impact. Poeziile sale sunt citite şi recitate nu doar în cercuri literare, ci şi în comunităţi, în şcoli, în familie. Această răspândire largă transformă opera sa într-un fenomen cultural, iar mesajul său devine unul colectiv. Aşa cum subliniază Dumitrescu-Buşulenga, poetul devine „ecoul tuturor”, captând esenţa sufletului românesc şi redând-o într-o formă artistică universală.

Un alt aspect al destinului „impresionant” al lui Grigore Vieru este perseverenţa sa în faţa dificultăţilor istorice şi personale. Într-o perioadă în care limba română era supusă unor restricţii dure în Basarabia, Vieru a fost unul dintre cei care au avut curajul de a o celebra prin poezie. Acest act de curaj, dublat de talentul său literar, l-a transformat într-un simbol al rezistenţei culturale. În faţa vicisitudinilor, poetul nu a cedat, ci a transformat suferinţa în artă şi speranţa în act de creaţie.

Dimensiunea mesianică a operei lui Vieru este evidentă şi în modul în care abordează conceptul de „rădăcină”. Fiecare vers sugerează o întoarcere la origini, la valorile fundamentale care definesc identitatea umană şi naţională. *Rădăcina de foc*, unul dintre cele mai reprezentative volume ale sale, este o metaforă pentru legătura sacră dintre om şi pământul său, dar şi pentru arderea interioară a dorinţei de a păstra vie flacăra identităţii.

Mesianismul poeziei lui Vieru se extinde şi asupra relaţiei sale cu cititorul. Poetul nu doar comunică, ci îşi asumă rolul de a educa, de a inspira şi de a îndruma. În acest sens, opera sa devine un instrument de transformare, nu doar o expresie artistică. Fiecare poezie este un apel la introspecţie, la regăsirea valorilor morale şi la reconectarea cu esenţa umană.

Nu în ultimul rând, destinul lui Grigore Vieru este unul impresionant prin influenţa sa durabilă. Deşi a plecat dintre noi, opera sa continuă să fie o sursă de inspiraţie, atât pentru poeţi, cât şi pentru oamenii obişnuiţi. Poezia sa trăieşte prin cititorii care îi păstrează mesajul viu, transformându-l într-o parte integrantă a identităţii lor.

Grigore Vieru este un poet al sufletului colectiv, al rădăcinilor vii şi al mesajului profetic. Aşa cum a remarcat Zoe Dumitrescu- Buşulenga, opera sa transcende timpul şi locul, devenind o expresie a destinului unui neam întreg. Versurile sale, simple dar profunde, continuă să inspire, să lumineze şi să călăuzească, confirmând astfel dimensiunea sa mesianică.

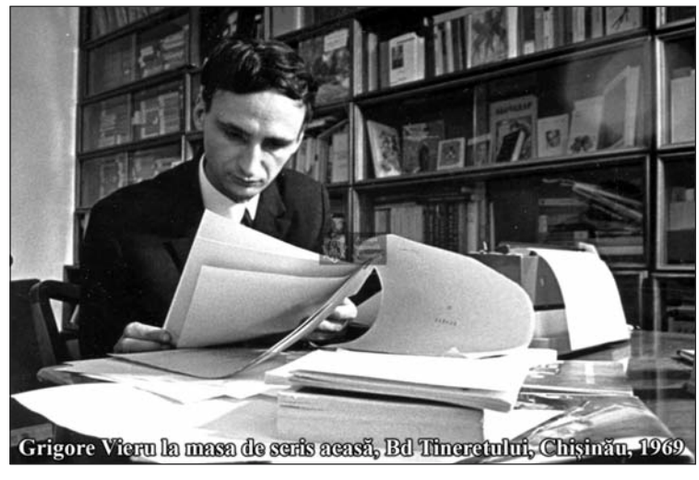

Grigore Vieru la masa de scris acasă, Bd Tineretului, Chişinău, 1969

Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie

(*urmare din pag. 5*)

■ 15/1834 – n. **Vasile A. Urechia**, la Piatra, Ţinutul Neamţ (d. 22. 11. 1901, Bucureşti), profesor universitar, istoric, scriitor, om politic. Primele studii, la şcoala particulară din casele boierului Dumitrache Stan din Piatra-Neamţ, la pensionul privat al elveţianului Ballif. Învaţă limba franceză, în particular, cu „musiu” Xenopol (tatăl istoricului), apoi urmează Şcoala Preparandală de la „Trei Ierarhi” şi Academia Mihăileană (1844), Facultatea de Litere, Sorbona. La Paris, scoate gazeta „Opiniunea”. Revenit la Iaşi (1858), va fi profesor şi decan al Facultăţii de Litere şi Filozofie. Pune bazele societăţii şi revistei „Ateneul Român” (1860). Membru fondator al Societăţii Literare Române (Academia).

■ 15/1955 – n. **Vasile Postolică**, la Păstrăveni, Neamţ, profesor universitar doctor, la Universitatea din Bacău. Matematician. Fost elev şi profesor la Liceul „Petru-Rareş”. Peste 70 de lucrări, mai mult de jumătate publicate în străinătate, pe toate meridianele. Inclus în ediţia a 16-a a „Who’s Who in the World (1998), în „Encyclopedia of business analytics and optimization” din S. U. A. Participant la sesiuni, conferinţe şi congrese de profil din multe centre ştiinţifice ale lumii. Cetăţean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamţ.

Rememorări nemţene

■ 15/1925 – n. **Ioan Zenembisi**, la Piatra-Neamţ (d. 2011, Piatra-Neamţ), profesor. A absolvit Liceul „Petru Rareş” din localitatea natală şi Facultatea de Matematică-Fizică a Universităţii „Victor Babeş” din Cluj. După absolvire, a predat aproape trei decenii (1957-1985), la liceul unde a fost elev, obţinând rezultate deosebite în activitatea didactică, fiind numit membru al Comisiei Centrale a Consiliului Naţional de Matematică. Este autor a numeroase articole de specialitate. A publicat: „Generalizarea noţiunii de derivată în studiul funcţiilor”, „Nicolae Pascu”, „Asupra cuadricelor” ş. a. În 2001, i s-a acordat titlul de Cetăţean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamţ.

■ 20/1947 – n. **Leonard Rotaru**, la Valea lui Ion, Blăgeşti, Bacău, profesor, eseist. Absolvent al Facultăţii de Litere a Universităţii Bucureşti. Carieră didactică: profesor (Zăneşti, Neamţ şi Piatra-Neamţ), până la pensionare (2011). Preşedinte al Consiliului Municipal al Pionierilor din

Grigore Vieru, poet al identităţii şi sensibilităţii (II)
90 de ani de la naştere

Vieru a fost un apărător fervent al limbii române într-o perioadă în care identitatea culturală a Basarabiei era supusă unor presiuni politice intense. Într-o vreme în care exprimarea în limba română era restricţionată, el a reuşit să o transforme într-o armă a libertăţii şi a demnităţii. Versurile sale au fost un refugiu pentru cei care căutau să-şi păstreze rădăcinile culturale, dar şi o chemare la reflecţie pentru generaţiile viitoare.

Personalitatea lui Grigore Vieru nu poate fi redusă la rolul de poet; el a fost un simbol al conştiinţei naţionale. Zoe Dumitrescu-Buşulenga, personalitate marcantă a culturii româneşti, îl caracteriza drept „o personalitate puternică, de istorie contemporană”, subliniind influenţa sa asupra societăţii. Vieru a fost un vizionar, un om care a văzut în cultură o modalitate de a transcende graniţele fizice şi politice care separau Basarabia de România.

Un alt aspect definitoriu al personalităţii lui Vieru a fost dragostea sa pentru oameni. Scriitura sa nu se adresa doar elitelor, ci oricui avea sensibilitatea de a-i înţelege mesajul. De la poezii dedicate copiilor, precum cele incluse în volumul *Albinuţa*, până la poezii profund filosofice, opera sa este accesibilă şi universală. Această deschidere l-a transformat într-un poet al tuturor generaţiilor.

În plan personal, Grigore Vieru s-a remarcat prin modestie şi devotament. Deşi s-a bucurat de recunoaştere internaţională, inclusiv prin nominalizarea la Premiul Nobel pentru Pace în 1979, el a rămas fidel originilor sale. În interviuri şi în viaţa de zi cu zi, vorbea cu aceeaşi simplitate cu care scria, punând mereu în centrul atenţiei valorile morale şi spirituale.

Acasă, la Pererîta

Moştenirea lăsată de Grigore Vieru nu este doar literară, ci şi una profund umană. Prin poeziile sale, el a insuflat generaţiilor viitoare dragostea pentru limba română şi pentru valorile naţionale. În Basarabia şi România, numele său este asociat cu ideea de unitate, iar poeziile sale rămân o punte între cele două maluri ale Prutului.

În contextul istoric complicat al secolului al XX-lea, Grigore Vieru a reuşit să fie un stâlp al identităţii culturale româneşti. Lupta sa pentru păstrarea valorilor tradiţionale, precum şi mesajul universal al poeziei sale, continuă să inspire şi astăzi. Într-o lume în care identitatea este adesea contestată, opera lui Vieru rămâne un exemplu de rezistenţă şi demnitate.

Astfel, Grigore Vieru nu este doar un poet al Basarabiei, ci un simbol al spiritului românesc. Prin versurile sale, a reuşit să transforme suferinţa în artă, dorul în speranţă şi iubirea în act de rezistenţă. El va rămâne pentru totdeauna o figură emblematică, un „poet al inimii”, aşa cum a fost numit, şi un ambasador al valorilor care ne definesc ca neam.

Prof. dr. Gheorghe BRÂNZEI

CALENDAR – februarie 2025

O 7. **LEWIS, Sinclair** (7 febr. 1885 – 10 ian. 1951) – **140** de ani de la naşterea scriitorului american, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe anul 1930;

10. **MONTESQUIEU, Charles de ...** (18 ian. 1689 – 10 febr. 1775) – **250** de ani de la moartea gânditorului;

10. **VOINESCU, Alice** (10 feb. 1885 – 4 iun. 1961) – **140** ani de la naşterea eseistei;

11. **DESCARTES, René** (31 mart. 1596 – 11 febr. 1650) – **375** de ani de la moartea filosofului francez;

13. **GUSTI, Dimitrie** (13 feb. 1880 – 30 oct. 1955) – **145** ani de la naşterea academicianului;

14. **VIERU, Grigore** (14 feb. 1935 – 18 ian. 2009) – **90** ani de la naşterea poetului basarabean;

15. **ANDREESCU, Ion** (15 feb. 1850 – 22 oct. 1882) – **175** ani de la naşterea pictorului;

15. **MAIORESCU, Titu** (15 feb. 1840 – 18 iul. 1917) – **185** ani de la naşterea esteticianului şi criticului literar;

17. **BRUNO, Giordano** (7 iun. 1548 – 17 febr. 1600) – **425** de ani de la moartea cărturarului italian;

21. **BACALBAŞA, Anton** (21 febr. 1865 – 1 oct. 1899) – **160** de ani de la naşterea prozatorului şi ziaristului;

21. **CIPARIU, Timotei** (21 febr. 1805 – 3 sept. 1887) – **220** ani de la naşterea cărturarului şi filologului;

22. **BUÑUEL, Luis** (22 febr. 1900 – 1983) – **125** de ani de la naşterea regizorului spaniol;

23. **HÄNDEL, Georg Friedrich** (23 febr. 1685 – 14 apr. 1759) – **340** de ani de la naşterea compozitorului;

26. **TONITZA, Nicolae** (13 apr. 1886 – 26 feb. 1940) – **85** ani de la moartea pictorului;

27. **XENOPOL A.D.** (24 mart. 1847 – 27 feb. 1920) – **105** ani de la moartea istoricului.

Red.

Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna februarie

Rememorări nemţene

Piatra-Neamţ, inspector şcolar. Titlul de „Profesor evidenţiat” (1987), „Diploma şi Trofeul de Excelenţă în Educaţie” (2010). Membru fondator al Revistei „Asachi”, (1991), coordonator al suplimentului „Didactica”. Colaborări: „Acţiunea”, „Apostolul”, „Ceahlăul”, „Conta”. Cărţi: „Noţiuni şi exerciţii de limba română” (colab.); „Biserica «Buna Vestire», Dărmăneşti, Piatra-Neamţ”, „Dincolo de orice, rămâne nădejdea”.

■ 21/1967 – n. **Anda-Louise Bogza**, la Piatra-Neamţ, solistă de operă. A absolvit Şcoala Nr. 3, Liceul „Calistrat Hogaş” (cl. IX-X), Şcoala de Muzică, toate din Piatra-Neamţ, Liceul de Muzică „George Enescu” din Bucureşti, Conservatorul din Iaşi şi Academia de Muzică, Bucureşti (prof. Arta Florescu). S-a stabilit la Praga, unde şi-a desăvârşit pregătirea muzicală la Academia de Muzică, iar în 1991, după un succes răsunător cu rolul titular din opera „Jenufa” de Leon Janacek, a devenit solistă a Operei din capitala Cehoslovaciei. Şi-a continuat studiile la Viena şi Berlin. Premiul I la Concursul laureaţilor de la Viena. S-a bucurat de succes pe marile scene ale lumii.

■ 23/1950 – n. **Gheorghe Radu**, la Ruginoasa, Neamţ, profesor, publicist. A absolvit Facultatea de Istorie a Universităţii din Iaşi (1974), profesor la Şcoala Generală din Boghicea, Neamţ, apoi, a lucrat la Arhivele Naţionale (arhivist, la Direcţia Judeţului Bacău, până în 1981, director la Direcţia Judeţului Giurgiu, pe aceeaşi funcţie la Direcţia Judeţului Neamţ, până în 2002, în continuare, ca arhivist). Din 2003, muzeograf la Complexul Muzeal Judeţean Neamţ. Debut publicistic (1978) în Revista „Ateneu”, iar editorial (1984) cu „Îndrumător în Arhivele Statului Judeţul Neamţ” (coautor). Au urmat două volume „Catolicii din Judeţul Neamţ: 1552-1900. Aspecte istorice şi demografice” şi „Catolicii din Judeţul Neamţ în secolul XX. Aspecte istorice şi demografice”. Colaborări în presa din Neamţ şi din ţară. Alte cărţi: „Minorităţile naţionale din România: 1918-1925”, (colab.); „Basarabia, pământ românesc” ş. a.

(N. R. – Prelucrare după *Personalităţi ale culturii din judeţul Neamţ, un calendar alcătuit de Constantin Tomşa*, Editura Crigarux&Cetatea Doamnei, Piatra-Neamţ, 2014)

Concursul Naţional „Emanuel Elenescu” – un diamant care se şlefuieşte mereu

În zilele de 23 şi 24 ianuarie 2025, Liceul de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamţ a găzduit cea de-a XXXIII-a ediţie a **Concursului Naţional cu Participare Internaţională „Emanuel Elenescu**”, un eveniment de prestigiu, devenit deja o tradiţie la Piatra-Neamţ. Astfel, s-a oferit o dată în plus tinerilor artişti oportunitatea de

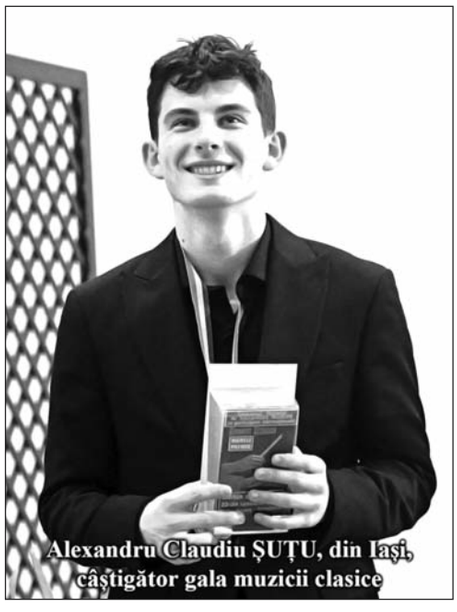
Alexandru Claudiu ŞUŢU, din Iaşi, câştigător gala muzicii clasice

a-şi demonstra talentul muzical dar şi munca depusă pentru a performa la instrumente de suflat şi percuţie, instrumente cu coarde, canto clasic, canto tradiţional, instrumente populare, muzică de cameră.

Prestigiosul juriu a fost format din profesori universitari renumiţi, instrumentişti de elită, recunoscuţi pe marile scene naţionale şi internaţionale, mentori desăvârşiţi, care au format şi formează generaţii de muzicieni de succes. Preşedinte al juriului concursului a fost **conf. univ. dr. habil. Constantin Andrei** – Facultatea de muzică „Gheorghe Dima” Cluj; vicepreşedinte – **profesor dr. Adrian Brăescu**; preşedinte onorific – **Mihăiţă Albu**, iniţiatorul concursului şi profesor de clarinet la Liceul de Arte „Victor Brauner”. Dar aprecierea optimă a evoluţiei celor 470 de concurenţi din România, Republica Moldova şi Ucraina a presupus separarea în 12 comisii (pentru instrumente de suflat din lemn, din alamă, percuţie, vioară, corzi grave etc.), fiecare cu juriul său format din două personalităţi ale vieţii muzicale româneşti. Din umbră, echipa organizatorică a proiectului condusă de **Carmen Corlăţeanu** – director al Liceului de Arte „Victor Brauner” şi formată din profesorii Vasile Bogdan Bilbor, Irina Horghidan, Lucreţia Stroici, Nicu Luca, Ana Maria Calistru, Marlena Camelia-Neagu, Ionuţ Gugiu, Ţăbârnac Petronela, a asigurat toate condiţiile şi a avut grijă de orice detaliu pentru buna desfăşurare a manifestării. Echipa de proiect a competiţiei a mai avut 9 coordonatori pe secţiuni muzicale, un grup de implementare la care au participat 30 de profesori din aceeaşi instituţie educaţională şi un secretariat format din 5 membri. Un efort uman de apreciat!

Momentele de vârf ale competiţiei au avut loc vineri 24.01.2025, pe scena sălii „Calistrat Hogaş” a Consiliului Judeţean Neamţ, unde, începând cu ora 12 s-a desfăşurat *Gala concurs pentru muzica tradiţională* iar de la ora 14 – *Gala concurs pentru muzica clasică*.

Aşa cum era şi firesc, în deschidere a luat cuvântul mai întâi **director Carmen Corlăţeanu**, care a urat bun venit publicului, a felicitat toţi participanţii, a anticipat în câteva cuvinte cele două gale, care de fapt au reprezentat un concurs în sine în care finaliştii au încercat să obţină marele premiu, a prezentat juriul. Câteva impresii a împărtăşit apoi preşedintele juriului, **conf. univ. dr. habil. Constantin Andrei:** *Am deosebita plăcere să mă aflu aici în această calitate şi vreau să mărturisesc că această ediţie a fost una foarte reuşită, în primul rând prin numărul de participanţi înscrişi dar şi prin calitatea interpretării lucrărilor prezentate la toate secţiunile, cu talent, dăruire şi profesionalism. Vreau să-i felicit pe toţi concurenţii de la toate categoriile şi în aceeaşi măsură pe părinţii lor şi pe profesorii îndrumători, pentru efortul depus în pregătirea elevilor pentru a deveni muzicieni de valoare.*

Apoi a venit rândul vicepreşedintelui juriului, **profesor dr. Adrian Brăescu**, care a menţionat că *33 de ani de existenţă a unui concurs înseamnă deja o tradiţie care spune destul de mult despre calitatea învăţământului de artă din Piatra-Neamţ. Aceasta justifică şi existenţa lui în calendarul competiţiilor Ministerului Educaţiei şi Cercetării, fapt datorat unor oameni cu suflet mare, şi aici aş vrea să menţionez pe doamna director Carmen Corlăţeanu, care*

conf. univ. dr. Vasilica Stoiciu-Frunză

a preluat cu tot profesionalismul managementul acestui concurs, pe doamna Vasilica Stoiciu-Frunză, care întotdeana aduce culoare acestui

Buză Mihai din Chişinău, câştigător gala muzicii tradiţionale

eveniment, corpul profesoral implicat şi nu în ultimul rând sponsorii. Vreau să le transmit celor responsabili să ţină cât mai mult de această tradiţie pentru a nu o pierde, pentru că este mai mult decât onorantă şi pentru că de aici vor pleca instrumentişti de valoare.

Poate s-a uitat deja, dar iniţiatorul acestui concurs este profesorul de clarinet **Mihăiţă Albu**, în prezent **preşedinte onorific**, care a subliniat printre altele: *Sunt şase ani de când nu m-am mai ocupat personal de organizarea Concursului „Emanuel Elenescu”, dar mă stăpânesc aceleaşi emoţii ca la primele ediţii, acum, în calitate de Preşedinte Onorific. Şi mă consider îndreptăţit să pot trage anumite concluzii. Simt acest concurs ca pe un diamant care se şlefuieşte mereu şi-şi continuă existenţa de-a lungul timpului, o existenţă neîntreruptă nici măcar în perioada pandemiei. Graţie noii direcţiuni şi a devotamentului colectivului de profesori s-a reuşit ca acest diamant să-şi păstreze strălucirea, o strălucire dată de sfinţenia muzicii. Tocmai de aceea i-am ales şi acest mare nume, al seniorului baghetei, născut pe meleagurile nemţene: Emanuel Elenescu. Concursul exprimă, dragi concurenţi, toată dragostea voastră pentru studiul muzicii, pentru cântatul vocal şi instrumental, pentru neobositele prestaţii artistice pe podiumurile de concert sau de concurs şi oglindeşte acea parte a fiinţei voastre ce dă viaţă muzicii, acest limbaj universal al sufletului şi al inimii.*

În calitatea de moderator al galelor, cu farmecul, eleganţa şi rafinamentul ce o caracterizează, a păşit pe scenă **conf. univ. dr. Vasilica Stoiciu-Frunză** (Universitatea Naţională de Arte „George Enescu” Iaşi), care a susţinut o pledoarie pentru cultură şi sprijinirea ei: *Având numărul XXXIII consider că acesta ediţie este una Christică, pe care trebuie s-o trăim cu inima sus şi gândul că noi sprijinim domenii alese. A face muzică, a face arte, a sluji artele, este o îndeletnicire de înaltă*

Concursul Naţional „Emanuel Elenescu” – un diamant care se şlefuieşte mereu

Ţinută şi artiştii de fapt fac parte din patrimoniul unei ţări. În funcţie de cum ne comportăm cu acest patrimoniu, aşa suntem. Subliniez că avem o misiune importantă, noi, cei care suntem la o anumită maturitate, aceea legată de cultură, care reprezintă de fapt locomotiva unei naţii. Fără cultură suntem nimic, fără cultură nu existăm, suntem doar nişte fiinţe şi atât. De aceea importanţa menirii pe care o avem este uriaşă. Elevul de la liceul de artă face muzică adevărată, muzică intelectuală, pe termen lung. Rămâne toată viaţa cu aceste valori impregnate în suflet şi în minte, ceea ce nu este chiar la îndemâna oricui. El poate să-şi influenţeze propria viaţă în sensul cel mai frumos şi poate influenţa în jurul lui. De aceea patrimoniul artistic este bine să fie apreciat corect şi susţinut corect.

Dintre toţi cei care au evoluat la secţiunea de **muzică tradiţională**, următorii concurenţi s-au remarcat şi au ajuns în finală:

- Buză Mihai, clasa a XII-a, Acordeon, Centrul de Excelenţă în Educaţie Artistică „Ştefan Neaga”, Chişinău;
- Alb Alexia Nicole, clasa a XII-a, Canto Tradiţional, Liceul De Arte Oradea;
- Simionca Răzvan Pavel, clasa a X, Canto Tradiţional, Liceul de Muzică „Tudor Jarda”, Bistriţa;
- Ivanets Patrisia, clasa a X-a, Nai, Liceul De Arte „Victor Brauner” Piatra-Neamţ;
- Boros Petru Yustin, clasa a X-a, Ţambal, Colegiul Naţional de Arte „Octav Băncilă”, Iaşi;
- Stanciu Angelo Andrei, clasa a XI-a, Vioară-Folclor, Liceul de Arte „Dimitrie Cuclin” Galaţi;
- Nagherneac Silviu, clasa a IX-a, Saxofon Folclor, Colegiul de Arte „Nicolae Botgros”, Soroca;
- Ardaşan Andrei, clasa a XII, Clarinet Folclor, Colegiul de Arte „Nicolae Botgros”, Soroca.

Trofeul secţiunii tradiţionale a fost câştigat de **Buză Mihai** din Chişinău, care a încântat publicul şi juriul cu o interpretare la acordeon, plină de suflet şi autenticitate, a părţii „Iarna” din „Anotimpurile” lui Vivaldi.

Lista finaliştilor galei **muzicii clasice** a fost următoarea:

- Drăghici Radu, clasa a X-a, Percuţie, Liceul de Muzică „Tudor Ciortea”, Braşov;
- Băban Dariu, clasa a X-a, Canto Clasic, Colegiul de Arte Baia Mare;
- Şuţu Claudiu Alexandru, clasa a XI-a, Saxofon, Colegiul Naţional de Arte „Octav Băncilă”, Iaşi;
- Bradu Laura Maria, clasa a XII-a, Canto Clasic, Liceul de Arte „Victor Brauner”, Piatra-Neamţ;
- Gârţu Daria-Maria, clasa a XI-a, Oboi, Liceul de Arte „Victor Brauner”, Piatra-Neamţ;
- Ciolac Ranny, clasa a VI-a, Clarinet, Colegiul Naţional de Arte „Dinu Lipatti”, Bucureşti;
- Rusu Donighevici Monica, clasa a XI-a, Oboi, Colegiul Naţional de Artă „George Apostu”, Bacău;
- -Vişan Ananda Teodora, clasa a X-a, Flaut, Colegiul Naţional de Muzică „George Enescu”, Bucureşti;
- Rotar Valentin, clasa a X-a, Vioară, Colegiul Naţional de Arte „Octav Băncilă”, Iaşi.

Trofeul secţiunii de muzică clasică a fost câştigat de **Şuţu Claudiu Alexandru** din Iaşi, care la sfârşitul evoluţiei sale a smuls ropote de aplauze pentru melodicitatea şi acurateţea interpretării unei piese extrem de dificile.

Partenerii concursului au fost: Consiliul Judeţean Neamţ, Inspectoratul Şcolar Judeţean Neamţ, Academia Naţională de Muzică „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca, Extensia Piatra-Neamţ, Centru pentru Cultură şi Arte „Carmen Saeculare”, Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza”. Partenerii media au fost Radio România Iaşi şi revista „Apostolul”. Premiile finaliştilor au fost oferite de Fundaţia Autonom.

Trebuie să menţionăm că cele două gale au oferit un adevărat concert cu muzică plină de valoare şi că nivelul fiecărui elev a fost mult peste cel al clasei pe care a reprezentat-o. Am remarcat cum printre liceenii performanţi a concurat cu curaj şi dorinţă de a lua marele premiu cu clarinetul său, Ciolac Ranny din clasa a VI-a. Am văzut cât de îndrăgostiţi de muzică sunt şi fraţii noştri din Republica Moldova, prin numărul mare de participanţi şi prin faptul că marele premiu la secţiunea tradiţională va merge dincolo de Prut. Consider că tânăra generaţie ne oferă toate condiţiile să sperăm într-o ediţie XXXIV la fel de impresionantă şi îmbogăţitoare sufleteşte.

Finaliști, gala muzicii tradiționale

Gianina BURUIANĂ

„Pentru mine fiecare elev este un performer”

• Interviu cu Simida Gherghe – profesor de pian la Liceul de Arte „Victor Brauner”

Pe Simida Gherghe am întâlnit-o prima dată în calitate de pianist acompaniator la un recital al clasei de canto de la Academia Naţională de Muzică „Gheorghe Dima”, Extensia Piatra-Neamţ. M-a impresionat atunci prin calitatea sunetului pianistic precum şi prin modul discret de a rămâne în umbra solistului vocal şi de a depune toate eforturile pentru a-i potenţa acestuia evoluţia. Am aflat atunci, dintr-o scurtă discuţie, că ocupaţia principală este de fapt aceea de profesor de pian la Liceul de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamţ. Am mai înţeles că pianul Simidei Gherghe a fost unul „călător”, dumneaei fiind mai întâi profesor corepetitor la Liceul de Coregrafie „Floria Capsali” din Bucureşti (1999-2000), apoi profesor de pian la Liceul de Artă „Ştefan Luchian” din Botoşani (2000-2002), după care la Colegiul Naţional de Artă „George Apostu” din Bacău (2002-2003) iar din 2018 până la prezent la Liceul „Victor Brauner”. De asemenea, în perioada 2009-2017 a dirijat Corurile de copii „Cantassimo” şi „Celest Harmony”, cu care a realizat spectacole în folos umanitar, în colaborare cu Agenţia ADRA România.

– Vă propun să începem cu începutul şi vă provoc să ne povestiţi câte ceva din parcursul dvs. de dascăl pentru elevii pianişti.

– În anul 1999 am absolvit Academia Naţională de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca cu specializarea principală pedagogie muzicală iar cea secundară pian. M-am căsătorit în acelaşi an, iar fiindcă soţul meu mai avea de urmat un an de facultate la Bucureşti, drumurile m-au dus către Liceul de Coregrafie „Floria Capsali”. Eu am fost corepetitor de mic copil, mi s-a spus că am un dar aparte de a scoate în evidenţă solistul. După un an, soţul meu fiind moldovean, am ajuns la Botoşani, de această dată ca profesor de pian. Acolo am trăit una dintre cele mai fericite perioade profesionale, cu experienţe deosebite atât în mediul profesoral cât şi în cel al părinţilor şi elevilor mei. Aceştia parcă nu făceau parte din mediul nostru cotidian, acolo era un suflu, un bun simţ, o dragoste, un respect, un spirit de colaborare pe care nu le-am mai întâlnit decât rareori. A urmat un an la Bacău, după care am făcut o pauză de 5 ani pe plan profesional pentru a avea grijă de cele două fiice ale mele. În anul 2008 trebuia să-mi reîncep activitatea la liceul din Bacău dar, printr-un concurs de împrejurări am preferat să mă rup de învăţământul public şi în anul următor am predat ore în particular la Tecuci.

Corul Cantassimo

– Un lucru mai rar întâlnit în zilele noastre este acela de a te implica în acţiuni de voluntariat şi umanitare. Dumneavoastră vă puteţi lăuda cu aceasta prin intermediul a două foarte valoroase coruri de copii. Despre ce este vorba?

– Da, la un moment dat am întâlnit un om extraordinar care m-a creditat cu multă încredere şi m-a rugat să organizez şi să dirijez un cor de copii care să dea concerte cu scop umanitar în locaţii importante. Este vorba despre Gabriela Istrate, asistent social la Agenţia ADRA România. Nu ar fi fost o problemă mare dar eram în luna martie şi primul concert trebuia să fie gata de Ziua Copilului, pe 1 iunie. Mi-a dat un timp de gândire. Eu sincer aş fi vrut să ajut, pentru că am crescut cu acest model în casa mea, nu-mi era greu să mă angajez emoţional şi profesional, problema era doar timpul foarte scurt. Dar în duminica în care trebuia să dau răspunsul ochii mi-au căzut pe un citat biblic care spunea aşa: „Fă tot ceea ce poţi tu, iar ceea ce simţi că te depăşeşte lasă în mâna Lui.” Aşa am acceptat şi aşa a apărut corul de copii „Cantassimo” cu care am făcut concerte la Ateneul din Bacău, la case de cultură, de 1 iunie şi de Crăciun. În fiecare an, timp de 8 ani de zile. Între timp s-a întemeiat al doilea cor, cu copii de la Tecuci, care s-a intitulat „Celest Harmony”. Cu unii lucram sâmbăta, cu ceilalţi duminica. În această perioadă am continuat pianul cu lecţii în particular, deci nu am simţit că am stagnat sau că nu m-am implinit din punct de vedere profesional.

– Consideraţi că arta poate schimba vieţile unor copii?

– Sunt de părere că arta schimbă totalmente vieţile lor. Nu doar prin faptul că educă, şi mă refer acum la copiii din cor, spre exemplu, care au beneficiat de educaţie muzicală. Dar este vorba şi de alte valenţe: sufleteşti, emoţionale, cele prin care eşti îndrumat, învăţat să investeşti pentru binele altora. Copiii aceia ştiau care era scopul pentru care noi munceam şi veneau cu atâta drag la repetiţii... Şi nu toţi aveau competenţe muzicale, însă eu nu puteam spune cuiva că este afon pentru că se întâmpla ca tocmai acel afon să fie mai punctual, mai atent, mai interesat. Mi-a fost greu pentru că una este să lucrezi cu copii cu ureche muzicală, cu emisie curată, cu voci şlefuite şi alta a fost experienţa mea. Însă am o satisfacţie uriaşă pentru că încă mai primesc mesaje de felicitare, cu diverse ocazii, de la ei, care acum sunt adulţi şi realizează ce mult a contribuit fenomenul coral la formarea lor. Şi îmi mai spun că am devenit pentru ei un model de viaţă care i-a făcut să înţeleagă ce înseamnă a sacrifica şi a dărui pentru scopuri care nu ţin de interes personal, ci în folosul celorlalţi. M-aţi întrebat dacă arta schimbă vieţi... De exemplu, vă pot spune că fondurile strânse de noi prin concertele „Vis de copil”, care aveau loc de 1 iunie erau folosite pentru organizarea unor tabere de vară gratuite pentru copiii nevoiaşi, care obţineau rezultate deosebite la şcoală. Uneori era vorba de câte un copil care nu părăsise niciodată graniţele cătunului său. Prin concertele de Crăciun participam cu fonduri la proiectul „În sfârşit acasă” – prin care se construiau case pentru cei care aveau nevoie, cu condiţia să se angajeze spre un trai decent şi serios. Concertele aveau loc în Bucureşti, Paşcani, Tecuci, Iaşi, Bacău, iar noi ne susţineam singuri financiar. Şi ca să vă faceţi o idee, la un moment dat, la unele concerte reunind cele două coruri erau în total 102 copii. Deci a fost un efort uriaş din partea tuturor, dar a rezultat o perioadă foarte fructuoasă, cu multe momente extrem de emoţionante.

– Şi iată că din anul 2018 v-aţi angajat din nou profesor de pian la o şcoală publică, de această dată în Piatra-Neamţ. Cum este aici?

– Este un mediu plăcut, la fel ca cel din Botoşani, am găsit colegi agreabili, care m-au primit cu inima deschisă. Chiar dacă nu sunt de mult timp la Liceul „Victor Brauner” am reuşit să obţin unele performanţe, de exemplu eleva Diana Lupu a luat premiul I la olimpiada zonală iar Tabita Berchi a luat premiul II la un alt concurs;

„Pentru mine fiecare elev este un performer”

La „Carl Czerny” nu am reuşit să merg încă, pentru că din păcate am prins pandemia.

– Aş fi foarte curioasă să aflu ce părere aveţi despre aruncarea unor copii de la vârste foarte fragede în competiţii? Despre cultivarea cu insistenţă a spiritului de concurenţă în viaţa muzicală?

– Există copii structuraţi de Dumnezeu astfel încât le vine mănuşă ideea de competiţie. Aceştia îşi doresc scena şi, cu toate că au emoţii înainte, când ajung acolo simt cea mai mare împlinire. Din punctul meu de vedere aceştia sunt excepţiile, sunt raritățile. Marea majoritate sunt copii care atunci când sunt pe scenă simt nişte emoţii care-i destabilizează total. Şi este natural. În practica pedagogică eu nu sunt adepta viziunii de a forţa. Dorinţa mea este aceea de a forma elevii, în sensul în care le ofer cu toată inima informaţiile, competenţele pe care le am, dar în acelaşi timp ţin cont 100% de structura fiecărui dintre ei. Pentru mine nu există copil deştept sau prost, nici talentat sau lipsit de talent, nici interesat sau dezinteresat; asta nu înseamnă că nu înţeleg lucrurile acestea, dar nu fac diferenţieri între ei, nu fac comparaţii, deoarece fiecare este înzestrat în felul său. Pentru mine fiecare elev este un performer. De aceea pentru toţi am câte o remarcă aparte: „te apreciez pentru că memorezi foarte uşor textul muzical”, „îmi place de tine pentru că ai o voinţă extraordinară şi eşti capabil să lupţi” etc. Pedagogic vorbind cred că nu este just ca profesorul să oblige elevul să facă performanţă folosind tot felul de metode: comparaţii – care îl pot marca pe viaţă; termene – „dacă nu ştii asta până ora viitoare ai nota 4”; alte tipuri de presiuni.

– Aş vrea să vă întreb în final, ce compozitor vă vine acum în minte şi de ce?

– Robert Schumann, pentru că îmi sunt foarte dragi miniaturile muzicale, pe care eu le asemăn poeziilor. Coco Chanel a spus că „esenţele tari se păstrează în sticluţe mici”. Schumann a avut capacitatea ca într-o piesă de o pagină să exprime atât de mult, atâtea stări, emoţii, sentimente, şi asta desigur este un dar aparte! Ţin minte că i-am analizat volumul „Scene din lumea copiilor”, care conţine vreo 12 piese printre care şi celebra „Visare”. Pe fiecare dintre acestea le-aş asculta şi le-aş cânta la orice oră din zi şi din noapte. Doar atât mai pot spune, că atunci când Dumnezeu pune ceva în cineva pentru a fi transmis mai departe rezultă un lucru binecuvântat.

Gianina BURUIANĂ

Expoziţia „Ie şi eleganţă”

• 20 de cămăşi cu altiţă expuse la Muzeul de Artă Piatra-Neamţ

Gândită ca o manifestare complexă, expoziţia „Ie şi eleganţă”, deschisă de Ziua Naţională a României, la Muzeul de Artă Piatra-Neamţ, mai poate fi vizitată până la sfârşitul lunii februarie. Bogăţia şi frumuseţea decorativă a cămăşilor arhaice cu altiţă arată că acest gen de creaţie se menţine viu, reprezentând o originală valoare a portului popular românesc. Expoziţia care reprezintă şi un omagiu adus Reginei Maria (miercuri, 15 ianuarie 2025, s-au împlinit 150 de ani de la naşterea sa) cuprinde un număr de 20 de ii cusute în ultimii doi ani de membrele şezătorilor din judeţul Neamţ (Şezătoarea de Piatra, Şezătoarea Borleşti şi Şezătoarea Bicaz): Marlena şi Cătălina Bădeanu, Violeta Ciurlea, Antoanela Iordache, Lia Lungu, Dorina Mucenicu, Lucia şi Carmen Nădejde, Narcisa Rachieru, Vasilica Sandu, Maria Tamaş, Mihaela Toma, Florentina Buzenschi, Maricica Dediu, Elena Aron, Mihaela Mararu, Valeria Verdeş, Mariana Călinescu, Iulia Tanasă şi Elena Tofan.

„Modelele sunt reproduceri după albume de cusături din prima jumătate a secolului trecut. Sunt recunoscătoare pentru implicarea tuturor celor care iubesc portul popular. Este prima dată când reuşim să reunim toate şezătorile din judeţul Neamţ într-o expoziţie naţională. Aceste cămăşi sunt adevărate opere de artă”, spune **Florentina Buzenschi**, curatorul expoziţiei.

„Costumul popular a impresionat elitele şi a devenit un simbol al identităţii naţionale. Expoziţia este o demonstraţie a rafinamentului, dar şi a valorilor materiale, spirituale şi morale promovate de principesele şi reginele României”, afirmă dr. **Mihaela-Cristina Verzea**, directorul ştiinţific adjunct al Complexului Muzeal Naţional Neamţ.

Regina Maria a fost fascinată de ia românească, producând o vie impresie în înalta societate, în contexte oficiale şi ceremoniale, după cum reiese şi din fotografiile de epocă, provenite de la Muzeul Naţional Peleş şi Muzeul Ţăranului Român, care întregesc expoziţia. „Regina Maria a dus cămaşa românească la casele regale din întreaga lume, reuşind să o transforme într-un standard al eleganţei şi rafinamentului”, a mai adăugat **Florentina Buzenschi**.

Expoziţia „Ie şi eleganţă” marchează, totodată, şi aniversarea a doi ani de când Comitetul Intergovernamental pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial, reunit la Rabat, Maroc, a decis includerea dosarului „Arta cămăşii cu altiţă – element de identitate culturală în România şi Republica Moldova” pe Lista Patrimoniului Imaterial al Umanităţii.

Violeta MOŞU;
Foto: Facebook Gianina Buftea; Facebook Florentina Buzenschi

(*urmare din pag. 1*)

Piatra de temelie a literaturii noastre: ***O samă de cuvinte*** *ce suntu audzite din om în om, de oameni vechi şi bătrâni, şi în letopiseţŭ nu sunt scrise, ce s-au scris aice. Deci cine va ceti şi le va crede, bine va fi, iară cine nu le va crede, iară va fi bine; cine precum îi va fi voia, aşa va face*. Şi aici, îl aud deja pe Creangă chicotind: *unde-i vede că nu-ţi vine la socoteală, ia pana în mână şi dă şi tu altceva mai bun la iveală, căci eu atâta m-am priceput şi atâta am făcut.*

Farmecul legendelor constă în epicul cuminte, naraţiunea simplă, fluentă, evocatoare a poveştilor de la gura sobei, născătoare de mitologii terestre... De fapt, aceste miniaturi în proză n-au mare lucru de legendă în ele; nu punctează evenimente majore, ci relatează întâmplări cotidiene, uneori derizorii, din planul doi al tabloului istoric. Sau, pur şi simplu, imaginate. Treaba lui Neculce e să povestească şi să lase cititorul cu gura căscată; el calcă nonşalant graniţele cronologice, zăbovind pe o imagine, un portret sau o bârfă şi, bucurându-se sau văicărindu-se, blamează, e ironic sau sarcastic. Are plăcerea faptului divers, se pitulează în spatele evenimentului cunoscut şi brodează. Participă afectiv la toate relatările adaptând tonuri potrivite pentru fiecare situaţie, astfel încât textul său capătă mai degrabă aspectul unei naraţiuni cu personaje decât al unui document istoric.

Nu ca un „capitol de istoria românilor", cum zice Iorga, trebuie legendele citite, ci ca întâia noastră operă originală de imaginaţie, spune Nicolae Manolescu.

Şi, conchide Sadoveanu, *Neculce se defineşte prin puterea de expresie şi simplicitate*. Iar Călinescu surprinde aici, ca şi la Creangă mai târziu, ticuri de rural: *ingenuitatea şireată, obişnuinţa de a se socoti neghiob crezându-se totuşi deştept („Aşa socotesc eu cu firea mea aceasta proastă"), proverbialitatea, filosofia bătrânească, văietătura, darul de a povesti.*

S-a afirmat în istoriile literare ante decembriste că Ion Neculce este întâiul culegător de folclor din cultura noastră. Fals. Neculce nu culege folclor ci îl îngurgitează şi-l rumegă (scuze, doamnelor!), producând literatură, la graniţa fragilă dintre realitatea consemnată istoric şi mitologia referitoare la eveniment.

De aici, o operă care oferă literaturii culte subiecte, evenimente, personaje, un autentic izvor de apă vie... Şi s-au adăpat la sursă, cu folos pentru literatura română, Dimitrie Bolintineanu, Vasile Alecsandri, Costache Negruzzi, George Coşbuc.

De aici, pitorescul unor descrieri din „Zodia Cancerului sau Vremea Ducăi-Vodă", Sadoveanu trăgând şi el cu ochiul în cronicile bătrâne, dar luând distanţă de simpla imitaţie a limbajului istoric şi propunând un limbaj propriu: Neculce nu mai e un model ci un izvod al parfumului de epocă.

În general, „istorioarele" lui sunt relatări succinte ale unor fapte consemnate de tradiţia orală (*se aude din oameni vechi şi bătrâni că*) sau consemnate în cronici (*după cum scrie letopiseţul*). Sursele – locale sau externe – sunt necitate decât arareori, când se supără Neculce: *Numai mă mir de Miron logofătul că au acoperit acest lucru de nu l-au scris* (episodul „Dumbrava Roşie", netăgăduit în letopiseţul leşilor).

Ceva mai consistente sunt povestea celor doi copii care-şi caută norocul la Ţarigrad – unul ajungând vizir, celălalt, domn în Moldova, şi relatarea peripeţiilor lui Nicolae Milescu Spătarul, „Cârnul" – cum îl răsfaţă Neculce. Grec cu studii la Constantinopol, diplomat la Berlin, Stockholm şi Paris, plecat de la Vaslui pe ruta Iaşi, Ţara Leşească, Ţara Nemţească, Moscova, Petresburg, Siberia, Împărăţia chitailor şi retur, Milescu e chiar un personaj epic. Şi dacă prima istorisire are un parfum oriental, amintind de Halima, cea de a doua prin spectaculozitatea aventurilor poate inspira un incitant serial NETFLIX.

Citâm, concluziv, o bijuterie semnată de Nicolae Manolescu: *Cu Neculce revin în forţă, în proza noastră istorică, spiritul popular şi oralitatea ajutate de un talent de narator incomparabil, care compensează îngustimea concepţiei şi netemeinicia culturii. Cel mai mare povestitor român de până la Creangă şi Sadoveanu este un bătrân din secolul al XVIII-lea plin de parapon* (n.r. – capricii/ pizme/ ranchiune/ arţag...) *şi bârfitor ca o babă.* Aferim. După aceasta, vorba lui Neculce, nu pot decât să zâmbesc a râde.

NECULCE

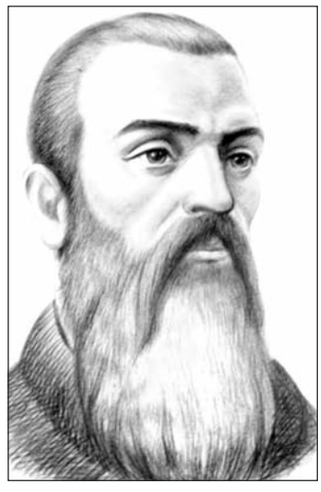

Neculce Ion, boier român (1672-1745), hatman în timpul lui Dimitrie Cantemir (1711) şi mare vornic al Ţării de Sus sub Grigore II Ghica (1731); începând din 1733, a scris, cu talent de povestitor, *Letopiseţul Ţării Moldovei de la Dabija-Vodă până la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat* (relatare a evenimentelor petrecute în Moldova între 1661-1743) precedat de *O samă de cuvinte*, colecţii de istorioare şi legende (livreşti sau populare) despre domni, cu precădere despre Ştefan cel Mare.

„DOR NEMURITOR – GRIGORE VIERU - 90". La Pererîta

(*urmare din pag. 1*)

În primul rând pentru refacerea şi transformarea într-un muzeu captivant a casei poetului.

Sărbătoarea aniversării a avut loc la Casa memorială şi în Sala de festivităţi a şcolii ce poartă numele poetului. În cuvântul ce mi-a fost acordat am accentuat faptul că Grigore Vieru, poetul cu care m-am cunoscut pe când el avea 55 de ani (era în martie 1990, într-un Chişinău cu străzi bâzâind ruseşte) şi am trăit o prietenie rodnică şi neîntinată, a fost un poet cu destin. Cel mai eminescian dintre poeţii răsăriţi peste veac. Un poet al suferinţei, „*poète maudit*", cum ar spune francezii, care şi-a iubit cu patimă de ibovnic pământul patriei şi limba română. Datorită schimbărilor sociale prin destrămarea comunismului, el a ieşit din starea de poet contemplativ (al prafului stelar, ne place să spunem), luptând, scriind poemele sociale ale nedreptăţilor de care sufereau românii din Basarabia, devenind marele tribun. Vocea sa a devenit una ascultată, chiar de temut pentru rusofilii, mancurţii, pentru vânzătorii de ţară şi neam. Un articol diatribă al poetului însemna mai mult decât o lege emisă în Parlament. Pornind de aici, mi-am rostit credinţa că lui Grigore Vieru Dumnezeu i-a dăruit, ca şi lui Eminescu acum mai bine de un veac, ***o misiune christică pentru poporul român***.

Daniel CORBU

Astfel, atmosfera sărbătorească dedicată lui Grigore Vieru (Poetul, Învăţătorul, Tribunul) prin genericul „DOR NEMURITOR – GRIGORE VIERU – 90", unde s-au rostit poeme referenţiale şi cântece, a fost cuceritoare. Urmată imediat de manifestările de la Iaşi, Chişinău, Tg. Mureş, Sighetu Marmaţiei etc., ne-au accentuat ideea că posteritatea lui Grigore Vieru este şi prin aceste sărbători comemorative una rodnică.

Din bunele practici sindicaliste – Centrul Sindical Ramural Teritorial Briceni al Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei

Trebuie să-ţi doreşti să fii puternic.
Altfel, nu vei ajunge aşa niciodată.
(**Friedrich Nietzsche**)

Comunicarea socială între colective, grupuri şi categorii sociale, parteneri este o necesitate constantă şi reprezintă o preocupare a sindicaliştilor din domeniul educaţiei. Dacă această comunicare este şi eficientă atunci ne permite să abordăm viziuni şi strategii de dezvoltare, să analizăm, să prevenim şi să atenuăm situaţiile complicate dintre salariaţi şi angajatori, să ne facem vocea auzită prin înaintarea propunerilor privind îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi a stării de bine a salariaţilor.

Dialogul social, ca parte componentă a comunicării, reprezintă o piatră de temelie pentru ca mişcarea sindicală să fie puternică şi eficientă. Presupune negociere, schimb de informaţii şi consultare în vederea prevenirii şi soluţionării litigiilor. Prin activitatea sindicatelor independente, nepolitizate, angajaţii pot dobândi o voce unitară, pot negocia în mod organizat, iar rolul dialogului social este de a pune bazele îmbunătăţirii productivităţii, de a contribui la crearea unui mediu de lucru armonios, la reducerea conflictelor, precum şi la găsirea de soluţii pe termen lung. Consolidarea şi dezvoltarea relaţiilor de parteneriat prin dialog cu organizaţiile sindicale primare, dar şi cele teritoriale şi naţionale din învăţământ şi cu alţi factori interesaţi de dezvoltarea educaţiei în Moldova rămâne a fi un obiectiv important al Centrului Sindical Ramural Teritorial Briceni din Domeniul Educaţiei.

În practica profesională, în calitate de lider sindical la nivel de raion, utilizez mai multe instrumente pentru a identifica nevoile membrilor de sindicat, pentru a afla problemele cu care se confruntă şi ce propuneri sau recomandări au pentru îmbunătăţirea activităţii sindicale. Atelierele de dezbateri şi platformele de discuţii îmi permit să ascult mai multe voci, idei, soluţii, ele facilitând şi un schimb de experienţă legat de diferite aspecte. În ultimul atelier de dezbateri cu liderii sindicali, având subiectul „Cadre competente – fundamentul educaţiei", participanţii au identificat patru probleme majore la nivel local, raional dar şi naţional, încercând să găsească şi cauzele şi efectele dificultăţilor dar în acelaşi timp să caute soluţii potrivite. Sinteza atelierului de dezbateri a fost prezentată la Conferinţa pedagogică raională.

Sunt diferite forme şi modalităţi de organizare eficientă a dialogului dintre sindicalişti şi parteneri, printre care – *panelul de discuţii.* Un panel bun implică planificare şi atenţie la detalii, însă poate oferi audienţei (dar şi vorbitorilor) o experienţă informativă, activă, dinamică şi într-adevăr utilă. Cu cât aceasta este mai uşor de înţeles, mai accesibilă şi mai concentrată, cu atât este mai valoroasă şi denotă mai mult profesionalism. Dezbaterile prin *panelul de discuţii* presupun participarea deplină a sindicaliştilor-profesionişti, care cunosc mecanisme de informare şi consultare la locul de muncă, recunosc, acceptă şi respectă pluralismul viziunilor.

În calitate de preşedinte al CSRT Briceni utilizez *panelul de discuţii* pentru:

- a valoriza experienţele/bunele practici ale organizaţiilor sindicale primare în activitatea lor cotidiană;
- a aborda diferite subiecte/probleme ale salariaţilor din domeniul educaţiei;
- a implica publicul în discuţii/conversaţii, prin expunerea de opinii, întrebări de precizare şi înaintarea propunerilor şi soluţiilor.

La atelierul de lucru cu subiectul *Dialogul social ca instrument de soluţionare a problemelor sindicaliştilor din educaţie* au participat reprezentanţii conducerii FSEŞ, Consiliului CSRT Briceni al FSEŞ, cadre de conducere din grădiniţe, şcoli şi instituţiile complementare din raion. În cadrul atelierului a avut loc un panel de discuţii în care s-a abordat problema realizării în practică a prevederilor contractelor colective de muncă. La acest panel au participat vorbitori competenţi, experimentaţi, capabili să menţină atenţia publicului.

Moderator, Galina Gumen, preşedintele CSRT Briceni

Colegii sindicalişti vorbitori şi-au împărtăşit experienţa privind negocierea şi semnarea Convenţiei Colective la nivel teritorial (Soroca), modul de desfăşurare a acestui proces, prevederile documentului, avantajele obţinute pentru salariaţii din sistemul educaţional al municipiului Soroca şi funcţionalitatea documentului.

Preşedintele organizaţiei primare a grădiniţei nr.2 din oraşul Briceni, Angela Pohil a reiterat experienţa despre asigurarea condiţiilor pentru activitatea sindicatului în instituţia în care activează, condiţiile de muncă, regimul de muncă şi de odihnă, practicile pozitive dar şi provocările cu care se confruntă, ţinând cont de specificul instituţiei – grădiniţă-creşă.

Stela Marusic, vorbind din perspectiva conducătorului unei instituţii de învăţământ al cărui buget este la limită din cauza numărului de elevi, s-a referit în alocuţiunea sa la realizarea prevederilor Contractului colectiv de muncă în ceea ce priveşte raporturile muncii, normarea şi retribuirea muncii, dar şi alte aspecte din contract, unele mai uşor de rezolvat, altele mai dificile. Directoarea a încheiat cu concluzia că dacă managerul instituţiei este cointeresat în succesele şi performanţele instituţiei, el are grijă şi de starea emoţională a angajaţilor, le creează condiţii bune de activitate, le asigură posibilităţi pentru formarea profesională, contribuie la avansarea acestora în carieră şi alte momente importante, care au ca scop consolidarea colectivului, chiar şi cu surse financiare limitate.

Svetlana Andronic, preşedintele organizaţiei sindicale primare din Gimnaziul Corjeuţi, a subliniat în discursul său că timpul de odihnă este foarte important. În timp ce Codul Muncii ne oferă concediu de odihnă plătit, Convenţia colectivă extinde acest aspect oferind zile suplimentare la concediu, nu limitează drepturile salariaţilor în cazul opririi activităţii instituţiei, fapt pe care l-am resimţit în pandemie şi în perioada învăţământului online. Pentru consolidarea colectivului este bine să petrecem timp liber împreună, să ne ajutăm unii pe alţii la nevoie, să fim împreună şi la bine şi la greu. Acest lucru nu necesită neapărat mulţi bani, principală este dorinţa şi identificarea partenerilor care ne vor ajuta în realizarea celor dorite.

În baza experienţei obţinute, prezint câteva sfaturi pentru a gestiona un *panel de discuţii* astfel încât participanţii să aibă o experienţă pozitivă:

• Selectaţi cu atenţie moderatorul, care trebuie să aibă destulă experienţă. Acesta trebuie să fie suficient de abil încât să poată opri unele subiecte şi să conducă discuţia mai departe în momentele în care vorbitorii par a nu se mai opri din discurs. Asiguraţi-vă că moderatorul se ridică la înălţimea provocărilor pe care le-ar putea prezenta vorbitorii şi publicul.

• Alegeţi subiecte interesante pentru majoritatea audienţei. Pentru a asigura succesul evenimentului, audienţa trebuie să fie atrasă de subiect sau captivată de acesta în primele momente.

• Elaboraţi agenda şi scenariul panelului – obiectivele, puncte-cheie, întrebările etc.

• Fiţi atenţi la detaliile de logistică: microfoane, sala, fundalul, sunetul, timpul oferit vorbitorilor etc. Creaţi şi explicaţi la începutul evenimentului câteva reguli de bază pentru adresarea întrebărilor şi a răspunsurilor.

• Selectaţi cu grijă membrii panelului – 3-5 vorbitori, care vor avea perspective diverse pentru a antrena o conversaţie interesantă. Aceştia trebuie să fie elocvenţi, pentru a putea transmite mesajul într-o manieră clară şi directă, şi pregătiţi în domeniul sindical pentru provocările şi întrebările care ar putea apărea atât din partea celorlalţi speakeri, dar şi din partea publicului.

• Conversaţia nu trebuie să devină o serie de discursuri. Luaţi în considerare organizarea panelului în aşa fel încât acesta să fie orientat cu adevărat către public. Implicaţi publicul la începutul sesiunii şi continuaţi să-l aduceţi în discuţie pe tot parcursul sesiunii.

• Fiţi atenţi la formularea şi realizarea obiectivelor panelului de discuţii. Realizaţi un plan al obiectivelor alături de vorbitori şi de moderator şi asiguraţi-vă că nu le vor pierde din vedere.

Urmaţi aceste sfaturi şi panelul dumneavoastră va fi memorabil!

Dialogul social poate fi considerat o investiţie pe termen lung pentru stimularea productivităţii şi a creşterii durabile din perspectiva angajaţilor, dar şi un instrument care poate duce la formarea şi creşterea nivelului de competenţe ale angajaţilor. Dialogul social menţine pacea socială.

Pace să fie, dragi colegi!

Galina GUMEN, preşedintele CSRT Briceni al FSEŞ

Biblioteca Naţională a lansat Calendarul Naţional 2025

Biblioteca Naţională a Republicii Moldova (BNRM) a lansat pe 23 ianuarie „Calendarul Naţional 2025”, o lucrare enciclopedică de referinţă, consacrată Anului Mihai Eminescu. Evenimentul a avut loc în contextul Zilei Naţionale a Culturii şi a fost marcat de prezenţa mai multor personalităţi culturale şi academice. Calendarul reprezintă o continuare a tradiţiei începute acum 33 de ani, odată cu publicarea „Calendarului Bibliotecarului”, devenit în 2000 „Calendar Naţional”.

Potrivit directorului BNRM, Elena Pintilei „Calendarul Naţional este cartea de vizită a Bibliotecii şi a Republicii Moldova. De doi ani, această publicaţie este transmisă misiunilor diplomatice, promovând imaginea ţării şi valorile noastre culturale,” a declarat şefa Bibliotecii Naţionale.

Lucrarea are 544 de pagini şi documentează 660 de date memorabile şi circa 600 de evenimente naţionale şi internaţionale aniversare, comemorative şi profesionale. Ediţia din acest an este dedicată împlinirii a 175 de ani de la naşterea lui Mihai Eminescu, având un design special al coperţilor, un articol dedicat poetului şi o bibliografie selectivă.

Calendarul marchează aniversări importante, precum 90 de ani de la naşterea lui Grigore Vieru şi 150 de ani de la naşterea Reginei Maria a României. Totodată, sunt comemorate evenimente istorice precum 555 de ani de la bătălia de la Lipnic.

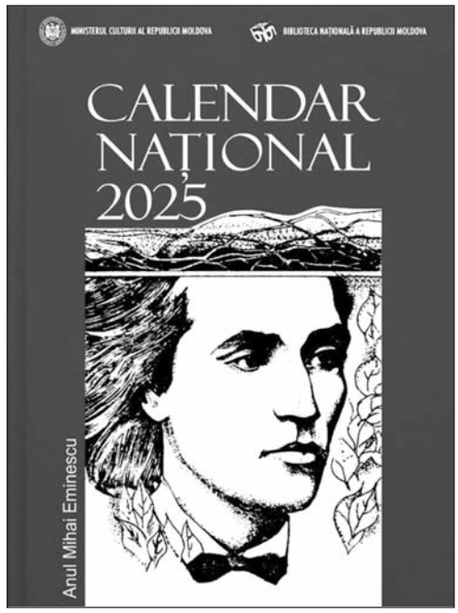

Printre personalităţile reflectate se numără filologul Nicolae Mătcaş, etnomuzicologul Andrei Tamazlâcaru, naistul Vasile Iovu, istoricul Gheorghe Negru, poeta Claudia Partole şi alţi reprezentanţi de seamă ai culturii şi ştiinţei din Republica Moldova şi din spaţiul românesc. Calendarul comemorează, de asemenea, figuri istorice precum Regele Ferdinand I, Regina Maria, scriitorul Liviu Rebreanu şi lideri internaţionali, inclusiv Margaret Thatcher.

• Importanţa culturală şi educaţională

Veronica Borş, director-adjunct al BNRM, a subliniat că această lucrare reprezintă „un raport managerial remarcabil, realizat datorită competenţelor profesioniştilor din domeniu şi viziunilor predecesorilor noştri”. Borş a evidenţiat continuitatea proiectului şi impactul său asupra publicului larg, inclusiv asupra cercetătorilor, mass-media şi bibliotecarilor.

Elena Pintilei a adăugat despre „Calendarul Naţional” că este o sursă de inspiraţie pentru promovarea culturii şi imaginii Republicii Moldova. „Aceasta este o lucrare esenţială pentru documentare, oferind o bibliografie actualizată şi informaţii despre personalităţi remarcabile, date istorice şi evenimente importante”, a mai explicat Elena Pintilei.

• Istoricul şi viitorul calendarului

În cei 33 de ani de existenţă, „Calendarul Naţional” a evoluat de la o simplă listă de literatură la o lucrare enciclopedică de referinţă, utilizată în diverse domenii. În prezent, există planuri pentru digitalizarea calendarului, pentru a facilita accesul la informaţie şi pentru a răspunde nevoilor unui public mai larg.

Echipa de autori include specialişti recunoscuţi, precum Elena Barbos-Balinschi, Maria Ciobanu şi Elena Harconiţă, sub coordonarea unui colegiu de redacţie condus de academicianul Andrei Eşanu. Această colaborare interdisciplinară asigură un conţinut valoros şi bine documentat, reflectând patrimoniul cultural şi istoric al Republicii Moldova.

„Calendarul Naţional 2025” continuă să fie o lucrare de referinţă, reafirmând rolul Bibliotecii Naţionale ca promotor al valorilor culturale şi ştiinţifice.

(**N. R.** Sursa: @IPN_News_Agency on Twitter I ipn.md on Facebook) ***Red.***

Pianistul George Ţăranu a concertat la Chişinău, alături de Filarmonica Naţională „Serghei Lunchevici”

Pianistul George Ţăranu, posesor al unor importante recunoaşteri naţionale şi internaţionale, intră într-o etapă superioară a carierei sale interpretative. Elev în clasa a XI-a la Liceul de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamţ (prof. Mariana Anghel), el a concertat vineri 31 ianuarie 2025 la Palatul Republicii din Chişinău, alături de renumita Orchestră Simfonică a Filarmonicii Naţionale „Serghei Lunchevici”. Acest recital se datorează câştigării Marelui Premiu al Concursului Internaţional de Pian „Frèdèric Chopin” (ediţia a XII-a), organizat între 16 şi 18 mai 2024, la Centrul de Cultură „George Apostu” din Bacău.

La conducerea ansamblului s-a aflat dirijorul ceh Ondřej Soukup. Al doilea solist al acestui concert a fost Radu-Gabriel Stoica, stabilit în Marea Britanie. În program: G. Rossini – Uvertura operei „La gazza ladra”; F. Chopin – Concertul nr. 2 pentru pian şi orchestră în fa minor. op. 21 (Solist – George Ţăranu / România); S. Rahmaninov – Concertul nr. 2 pentru pian şi orchestră în do minor, op. 18 (Solist: Radu-Gabriel Stoica / Marea Britanie).

Mihaela Balan, muzicolog, lector univ. dr. la Universitatea Naţională de Arte

Parteneriate educaţionale între şcoli sanitare din Piatra-Neamţ şi Chişinău

Începând cu anul 2016, între Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ şi Centrul de Excelenţă în Medicină şi Farmacie „Raisa Pacalo” Chişinău s-a conturat un parteneriat educaţional concretizat în numeroase activităţi comune precum: Simpozionul internaţional *Abordarea terapeutică de la tradiţional la modern* organizat de Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ şi desfăşurat în zilele de 26 şi 27 noiembrie 2016, Conferinţa Naţională cu participare internaţională sub genericul *Uniţi pentru a pune capăt tuberculozei!*, desfăşurată pe 24 martie 2017 la Centrul de Excelenţă în Medicină şi Farmacie „Raisa Pacalo”, Simpozionul ştiinţific *Provocări ale secolului XXI pentru viitorii asistenţi medicali*, desfăşurat în perioada 22 – 24 iunie 2021 la Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ în format hibrid (fizic şi on-line) şi multe alte evenimente organizate de către unitatea de învăţământ medical din Chişinău.

Acestora li s-au adăugat alte activităţi culturale desfăşurate în preajma aniversării Centenarului României (2018), la care Centrul de Excelenţă în Medicină şi Farmacie „Raisa Pacalo” Chişinău a avut ca partener Asociaţia Culturală Studia Piatra-Neamţ. Doresc să amintesc doar acţiunile din cadrul proiectelor *Punte culturală între Piatra-Neamţ şi Chişinău* (implementat în perioada 15 iunie-31 august 2017) şi *Bun venit la Piatra-Neamţ! Să descoperim împreună Perla Moldovei…*(derulat în perioada 1 mai-31 iulie 2018). Astfel, în săptămâna 26-30 iulie 2017, o echipă formată din cadre didactice şi elevi, membri ai cercurilor ştiinţifico-practice studenţeşti din Centrul de Excelenţă în Medicină şi Farmacie „Raisa Pacalo” Chişinău, a efectuat o vizită de studiu la Piatra-Neamţ. Programul cultural a inclus vizita a mai mult de 10 obiective culturale şi istorice, printre care: Ansamblul medieval Curtea Domnească, Muzeul Cucuteni, Casa memorială „Calistrat Hogaş” Piatra-Neamţ, Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ, Muzeul de Artă Piatra-Neamţ, Mănăstirea Bistriţa, Mănăstirea Pângăraţi, Lacul şi barajul de la Bicaz etc.

Activităţile au vizat promovarea imaginii instituţiilor direct implicate atât pe plan local, cât şi pe plan naţional şi internaţional, urmărind realizarea unor obiective precum stimularea interesului elevilor şi cadrelor didactice pentru abordarea interdisciplinară, pluridisciplinară şi transdisciplinară şi, nu în ultimul rând, dezvoltarea unor competenţe specifice ale elevilor şcolilor sanitare, viitori asistenţi medicali prin realizarea schimburilor de experienţă între unităţile de profil din ţară şi străinătate.

În ideea continuării acestor activităţi ştiinţifice şi de formare socio-profesională, sperăm ca până la finele acestui an şcolar să realizăm împreună un proiect în urma căruia elevii din ambele şcoli să beneficieze de schimburi de experienţă (mobilităţi) de 4-5 zile în instituţia parteneră (elevi de la Centrul de excelenţă în Medicină şi Farmacie „Raisa Pacalo” să participe la cursurile din Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ şi invers). Totodată se are în vedere participarea la unele acţiuni specifice cum ar fi Zilele Centrului „Raisa Pacalo”, întrunirea managerilor din colegiile de medicină, precum şi diverse alte manifestări ştiinţifice.

În acelaşi context cultural, Asociaţia Naţională a Tinerilor Istorici din Moldova şi Grupul Civic pentru Patrimoniu Cultural pregăteşte Conferinţa ştiinţifică internaţională *Identităţile Chişinăului: arhitectură, cultură şi dezvoltare urbană*, ediţia a IX-a, organizată în parteneriat cu Direcţia Generală pentru Cultură şi Patrimoniu Cultural al Consiliului Municipiului Chişinău şi Muzeul Naţional de Artă al Moldovei, care va avea loc la Chişinău în perioada 9-10 octombrie 2025. La acest eveniment sunt invitaţi oameni de cultură, istorici, arhitecţi, urbanişti, sociologi, etnologi, antropologi, scriitori, specialişti în domeniul patrimoniului cultural pentru a discuta diverse aspecte specifice constituirii şi dezvoltării urbane a Chişinăului (planificare şi dezvoltare urbană, arhitectură şi artă urbană).

Având convingerea că evenimentele proiectate vor contribui la intensificarea relaţiilor dintre instituţiile celor două ţări, închei succinta prezentare în speranţa implicării mai multor unităţi şcolare în buna organizare şi desfăşurare a acestora.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

Pianistul George Ţăranu a concertat la Chişinău, alături de Filarmonica Naţională „Serghei Lunchevici”

„George Enescu” (UNAGE) din Iaşi, l-a întâlnit pe George Ţăranu cu ocazia atelierului de Analiză Muzicală desfăşurat la Piatra-Neamţ, la începutul lunii noiembrie 2024, şi a avut numai cuvinte de laudă la adresa lui.

„La Piatra-Neamţ am avut ocazia să cunosc un tânăr muzician (nu doar pianist, ci muzician!) cu multe calităţi artistice şi umane deopotrivă. Un băiat modest, curios, cu o blândeţe uşor de recunoscut în privirea lui, excepţional de talentat şi înzestrat! Mult succes în tot ce îţi propui, dragă George! A fost o reală bucurie să lucrez cu tine şi colegii tăi! Felicitări părinţilor tăi şi profesorilor care au contribuit la formarea ta!”

Până la concertul extraordinar de la Chişinău, George Ţăranu a avut o reprezentaţie muzicală la Biblioteca Judeţeană „G. T. Kirileanu” Neamţ, miercuri, 15 ianuarie 2025, cu ocazia Zilei Culturii Naţionale.

Violeta MOŞU

„The small Montmartre of Bitola” Provocare, perseverenţă, satisfacţie

„*Inspiraţia există, dar trebuie să te găsească muncind*”
(**Pablo Picasso**)

Elevii secţiei de patrimoniu de la Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costache” de la Mănăstirea Neamţ au primit şi anul acesta invitaţie la Festivalul Internaţional de Artă Plastică pentru copii „The small Montmartre of Bitola”, ediţia a 44-a. Concursul s-a desfăşurat în Macedonia şi a fost organizat de CHILDRENS ART STUDIO „ST. CYRIL AND METHODI”.

Am participat ca în fiecare an la secţiunea colecţie – grup şi nu individual, pentru a antrena cât mai mulţi elevi. Colecţia de anul acesta cuprinde 24 de lucrări. Până anul trecut am reprezentat Divinitatea în tehnici creştine: iconografie, frescă, mozaic, miniatură – alfabet, motive decorative în spaţii ecleziale de pretutindeni, teme şi tehnici creştine de pictură bizantină,

în legătură cu specificul secţiei Patrimoniu Cultural al Seminarului nostru. Anul trecut am optat pentru tema propusă de organizatori şi anume olimpiadele sportive de aceea ne-am îndreptat atenţia spre Grecia antică, fiind vorba despre arta clasică. Frumuseţea picturilor murale, a frescelor, dar şi a picturilor decor pe amfore sau cratere au devenit sursă de inspiraţie pentru pictura universală în timp şi spaţiu. Drept pentru care se situează în patrimoniul mondial al umanităţii UNESCO. Revenim anul acesta la tehnicile cunoscute şi mai experimentate de elevii noştri. Pictura creştină s-a inspirat deopotrivă în primele veacuri tot de aici, prin intermediul cuceririi romane.

Tema iconografică pe care am ales-o este icoana „Lauda Maicii Domnului” din secolul XVI, a Sfântului iconar Andrei Rubliov, din catapeteasma Catedralei Adormirea Maicii Domnului a Mănăstirii Kirillo-Belozersky Moscova, Rusia. Tema principală a icoanei „Lauda Maicii Domnului” este proslăvirea Fecioarei Maria. Conform profeţiilor Vechiului Testament, este interpretată de teologii creştini ca predicţii educaţionale despre Maica Domnului, care a născut în mod miraculos pe Fiul – Logosul întrupat, Mântuitorul lumii. În secolele VI-VIII, tema profeţiilor despre Maria a fost dezvoltată în continuare şi a fost transmisă în formă poetică în lucrările imnografice, în primul rând în imnul solemn Acatist, al cărui creaţie este asociată cu opera lui Roman Melodul din secolul VI. Ele explică structura figurativă a acestei icoane.

Lucrările copii au fost realizate de elevii secţiei Patrimoniu Cultural, clasele IX-XII, în cadrul orelor de restaurare icoană. Icoana cu ramă încadrată, înconjurată de scene, a fost împărţită în detalii mai mici, pe care elevii le-au reprodus. Bunavestire, Magii de la răsărit, Aducerea la templu, Iisus Hristos Mântuitorul, Sfinţii Părinţi, Urmaşii apostolilor, Maica Domnului bucuria celor necăjiţi, Preacinstirea Maicii Domnului, Duminica Ortodoxiei, Deisis, Fuga în Egipt, Închinarea magilor, Naşterea Domnului, Călătoria magilor, Maica Domnului şi dreptul Iosif, Vizita Maicii Domnului la Sfânta Elisabeta, Profeţii Avacum, Ieremia, Aaron, Moise, Profetul David, Profetul Balaam, Profetul Isaia, Profeţii Ezechiel, Iacob, Ghedeon, şi Daniel, Iisus Hristos Emanuel şi Maica Domnului pe tron. Documentarea a devenit astfel o lecţie nonformală pe tărâm artistic, istoria artelor, pictură, restaurare.

Concursul reuneşte an de an peste 10.000 de participanţi, din peste 30 de ţări, din Europa cât şi din Asia. De 14 ani a devenit pentru noi o tradiţie frumoasă, aceea de a participa la aceasta competiţie de prestigiu. Seminarul nemţean are în palmares de la **Grad Prix,** la **Best collection, Golden Palette**, **Golden Brush** şi diplome **Winners.** În anul 2023, întregul grup a fost premiat de către **Înalt Preasfinţitul Părinte Teofan, mitropolitul Moldovei şi Bucovinei**, în cadrul Sfintei Liturghii oficiate la sărbătoarea Sfintei Cuvioase Parascheva, pe 14 octombrie. Grupul a fost reprezentat de eleva GIDIRIM CHIRA, din Ucraina care a venit la Seminar în urma războiului. Ea a primit binecuvântare şi distincţia **Crucea Moldavă**. https://basilica.ro/mitropolitul-teofan-a-oferit-distinctii-pentru-tineri-cu-rezultate-scolare-bune-si-varstnici-cu-viata-aleasa/

La ediţia de anul trecut a Festivalului Internaţional de Artă plastică pentru copii din Macedonia, desfăşurat în februarie 2024, din aproximativ 45.000 de participanti de la 800 de şcoli, din 80 de ţări (conform site-ului concursului), cei 22 de elevii seminarişti au obţinut:

- 4 premii Golden Palette: Camerzan Arina, Mărgean Teodora, Ungurean Capitolina – cl. a XI-a şi Caciuc Narcisa – cl. a XII-a;

- 5 diplome Winners: Voineag Irina Andreea – cl. a X-a; Chitic Ursache Ecaterina, Postolică Daniela, Şvecicov Gabriela – cl. a XI-a; Jelihovschi Grigore – cl. a XII-a;

- Diploma pentru Seminar şi profesorul coordonator;

- Premiul Invitaţie la Colonia mondială de artă, 23-30 mai 2024, în tabăra de creaţie Bitola Macedonia, pentru două eleve **JURAVLE ADRIANA –** cl. a X-a şi **MORAR TEODORA –** cl. a XI-a. La participarea directă, cele două eleve au obţinut **DIPLOME de RECUNOAŞTERE SPECIALĂ.**

Rezultatele competiţiei sunt anunţate pe site-ul: www.small-montmartreofbitola.com şi au fost mentionate de fiecare dată în Doxologia, presa din Neamt şi site-ul şcolii. Mulţumim părintelui director pentru susţinere şi implicarea în demersul pentru participarea directă la tabără a lotului de la Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costache” de la Mănăstirea Neamţ.

Profesor coordonator,
Oana GRĂDINARU

Relaţiile dintre ortodocşi şi romano-catolici în secolul XX

Făcând un apel la memorie, ne reamintim că în perioada 18-26 iunie 2016, în Creta, s-a desfăşurat Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe. Pe lângă aspectele legate de comuniunea liturgică şi euharistică, politica ecleziastică şi geopolitică, un element major l-a constituit deschiderea spre dialogul teologic ecumenic. Dacă în mediul teologiei academice, acest sinod nu a fost pregătit suficient, reacţiile din mediile teologice neacademice, au fost extrem de critice scoţând la rampă o serie de voci insuficient de cultivate din punct de vedere teologic, incapabile să aprofundeze documentele teologice şi total lipsite de motivaţia de a recepta semnificaţia majoră a evenimentului.

Dezvoltarea dimensiunii ecumenice a educaţiei teologice se caracterizează prin următoarele aspecte: transcenderea barierelor dintre persoane şi comunităţi; orientarea spre acţiune presupune învăţarea împreună; interculturalitatea; complexitatea procesului social şi religios.

Având în vedere aceste aspecte, considerăm mai mult decât inspirate cuvintele unui teolog contemporan: „teologia are o întreită orientare: spre trecut, prezent şi viitor şi manifestă o întreită fidelitate şi responsabilitate: faţă de Tradiţia Apostolică, faţă de generaţia actuală de credincioşi şi faţă de viitorul eshatologic al lumii, îndrumând pe creştini spre desăvârşire.

În general, relaţiile dintre confesiunile creştine au înregistrat, în veacul al XX-lea, o dinamică fără precedent. Dialogul teologic înfiripat în a doua jumătate a secolului a creat premisele unor noi întâlniri fecunde şi dătătoare de speranţă pentru unitatea creştinilor. Acest lucru este evident şi în cazul relaţiilor dintre ortodocşi şi romano-catolici.

Drept exemplu de asumare a acestor deziderate, în acest context, pr. Cosmin-Florin Biriş ne oferă lucrarea *Relaţiile dintre ortodocşi şi romano-catolici la începutul mileniului al III-lea*, apărută la Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2025.

Structurată în trei părţi (*Întâlnirile comisiei mixte de dialog între ortodocşi şi romano-catolici, Întâlnirile dintre papi şi patriarhii ortodocşi în mileniul al III-lea, Perspective comune asupra realităţilor cotidiene*), cartea oferă un studiu de caz privind tipologia relaţiilor ecumenice actuale.

Trebuie subliniat faptul că rezultatele acestui studiu reprezintă teza de doctorat în teologie la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universităţii „Babeş-Bolyai” Cluj Napoca, oferind informaţii atât asupra modului în care evoluează dialogul teologic interconfesional contemporan, cât şi asupra modului în care el poate fi reflectat în teologia academică.

Aspecte precum: Dialogul dintre ortodocşi şi romano-catolici în secolul al XX-lea, Întâlnirile Comisiei mixte după anul 2000, Întâlnirile dintre Papi şi Patriarhii Bisericii Ortodoxe Române (*Vizita Papei Ioan Paul al II-lea în România în pragul mileniului al III-lea – 1999; Vizita Patriarhului Teoctist la Vatican – 2002; Vizita Papei Francisc în România – 2019*), Întâlnirile dintre Papi şi Patriarhii Ecumenici (*Patriarhul ecumenic Bartolomeu I şi Papa Ioan Paul al II-lea – 2004; Patriarhul ecumenic Bartolomeu I şi Papa Benedict al XVI-lea – 2006; Patriarhul ecumenic Bartolomeu I şi Papa Francisc* – 2014), Papa Francisc şi Patriarhul Chiril – 2016; Papa Francisc şi Patriarhul Neofit al Bulgariei – 2019) sunt prezentate în amănunt oferind cititorilor extrase din documentele oficiale şi modul în care acestea au fost receptate în spaţiul ortodox şi cel catolic, din punct de vedere teologic şi laic. Referitor la relaţiile cotidiene, autorul are în vedere subiecte ca: *Apeluri la pace în diferite situaţii conflictuale armate, Terorismul, Respectarea libertăţii religioase, Fenomenul migraţionist*, *Tinerii creştini, Secularismul*, *Bioetică: fertilizarea in vitro, avortul şi eutanasia, Consumerismul, Protejarea creaţiei.*

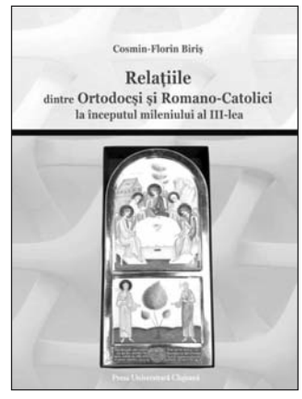

Consemnarea într-o manieră diacronică a evenimentelor, a personalităţilor care au determinat evoluţia relaţiilor dintre Biserica Ortodoxă şi cea Romano-Catolică într-o perioadă de timp bine delimitată, a contextului în care s-au derulat aceste interacţiuni şi a factorilor obiectivi şi subiectivi care au determinat aceste conexiuni, pune la dispoziţia celor interesaţi suportul documentar necesar receptării pe termen mediu şi lung a importanţei lor pentru istoria universală.

Pentru prima dată în literatura teologică interacţiunile instituţionale dintre cele două Biserici (Ortodoxă şi Romano-Catolică) sunt abordate într-o manieră unitară, dintr-o triplă perspectivă: dialogul teologic bilateral oficial, întâlnirile între diverşi patriarhi ortodocşi şi papi, şi, nu în ultimul rând, luările de poziţii comune cu privire la aspecte ale vieţii cotidiene marcate, aşa cum am menţionat mai sus, de secularizare, tensiuni politice cu implicaţii religioase în creştere şi de un profund zbucium identitar. Acestea sunt doar câteva motive care să ne îndemne la o lectură de analiză a cărţii.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

Lansare de carte la Biblioteca G. T. Kirileanu:

„Istoria universului. Începutul absent” de Mihai Rotaru

Numeroşi iubitori de carte, inclusiv mama autorului, în vârstă de 92 de ani, au participat, joi, 30 ianuarie 2025, la Biblioteca Judeţeană, la lansarea volumului „Istoria universului. Începutul absent” de Mihai Rotaru. Lucrarea a apărut anul trecut la Editura Akakia din Bucureşti şi conţine inspirate picturi realizate de plasticiana Andreea Apăvăloae special pentru această scriere.

„Am pornit de la ideea că Universul se naşte din ceva. Să ştiţi că cea mai mare parte a Universului înseamnă peste 70 la sută energie întunecată. Ea nu a fost identificată, eu am propus pentru cine va citi un fel de dispozitiv care să depisteze această energie. Nimic din ceea ce se petrece în Univers nu este întâmplător. Totul are un scop, un sens, totul este în evoluţie. Materia evoluează de la simplu la complex, viaţa de la neviu la viu”, a subliniat **Mihai Rotaru**.

Această interesantă scriere de 242 de pagini a fost prezentată viitorilor cititori de profesorul universitar doctor Gheorghe Surpăţeanu, membru de onoare al Academiei Oamenilor de Ştiinţă din România. „Am citit această carte cuvânt cu cuvânt. Volumul imens de informaţii este prezentat de Mihai Rotaru într-un limbaj accesibil, agreabil. Important este faptul că puţine sunt locurile în care autorul nu vine cu propriile păreri care fac şi mai interesantă această carte. Eu îl felicit şi vă asigur că în spatele acestei cărţi se află un om care ştie foarte multe despre Univers, un om, în primul rând, extrem de pasionat”, a spus **Gheorghe Surpăţeanu**.

„Este un eveniment important pentru autor, dar şi pentru noi. Ne bucurăm că aţi venit într-un număr atât de mare să asistaţi la aceste interesante expuneri despre profunzimile Universului”, a spus prof. **Mihaela Mereuţă**, managerul Bibliotecii Judeţene.

Manifestarea a mai cuprins momente muzicale la pian susţinute de **Alexandru Cojocaru**, licenţiat al Academiei Naţionale de Muzică „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca, Extensia Piatra-Neamţ şi a fost urmată – potrivit tradiţiei – de acordarea autografelor.

Mihai Rotaru s-a născut la 14 octombrie 1958 în comuna Bereşti-Bistriţa, judeţul Bacău. A urmat şcoala gimnazială din comuna natală în perioada 1965-1973, iar apoi a absolvit Liceul cu profil de aviaţie „Henry Coandă”. În perioada 1978-1981 a urmat Şcoala militară de ofiţeri activi de geniu, construcţii şi căi ferate, iar apoi a fost repartizat la regimentul de geniu al aviaţiei, unde a slujit până în anul 1988. A continuat, apoi, studiile la Academia de Înalte Studii Militare, Facultatea de Arme Întrunite, în perioada 1988-1990. A făcut parte din Batalionul de vânători de munte (1990-1991) şi Batalionul de misiuni speciale (1991-1998). În anul 1998 s-a pensionat.

Violeta MOŞU

„Eu fac lucrurile cu inima, pentru că meseria noastră vine din inimă”

• Interviu cu prof. Cristina Alungulesei – inspector şcolar pentru Educaţie timpurie

– Ce v-a determinat să alegeţi meseria de dascăl?

– E simplu – dragul de copii şi consider că această meserie chiar mă reprezintă. Mama mea a fost educatoare şi modelul meu profesional. Ea m-a îndrumat şi m-a susţinut în a alege această meserie, spunându-mi mereu că e o cale frumoasă, plină de realizări nu doar profesionale, ci şi personale.

Astfel, am făcut cea mai bună alegere şi am urmat Liceul Pedagogic „Gheorghe Asachi”, apoi Facultatea de Management, dorind să am o specializare într-un alt domeniu, iar aceste studii au pus bazele a ceea ce sunt şi fac astăzi.

– Cum aţi descrie în câteva cuvinte, „călătoria” dumneavoastră în Educaţia timpurie, din rolurile de: educator, părinte şi inspector şcolar?

– În primul rând, sunt mamă, iar familia reprezintă totul pentru mine.

Pot spune că rolul de părinte m-a ajutat mult să cresc din punct de vedere profesional, deoarece am înţeles mai bine ce se petrece în sufletul copiilor şi care le sunt nevoile. Călătoria aceasta a început în urmă cu aproape 25 de ani, când am debutat în învăţământ, domeniu care îmi aduce şi astăzi împliniri. Ca inspector, sunt alături de colegele mele şi încerc să le ajut cât îmi permite legislaţia în vigoare, răspunzând tuturor solicitărilor. Când am acceptat această funcţie, am privit situaţia ca pe o provocare, dar şi ca o oportunitate grozavă de învăţare în domeniul managementului. Eu fac lucrurile cu inima, pentru că meseria noastră vine din inimă. Înainte de toate, caut să văd partea bună şi frumoasă a fiecărui copil, coleg, situaţii şi apoi să corectez, să îmbunătăţesc...

– Care consideraţi că sunt principalele provocări cu care se confruntă educaţia timpurie acum? Dar oportunităţile?

– Cred că, întreg sistemul actual de învăţământ întâmpină numeroase provocări.

În educaţia timpurie, destul de mult timp ne-am confruntat cu reducerea efectivelor şcolare în unele zone şi supraaglomerarea în altele. Însă, legislaţia actuală a venit în sprijinul nostru, astfel încât reuşim acum să lucrăm cu efective echilibrate, chiar şi în zonele unde sunt multe cereri.

Mai consider o provocare, din punct de vedere al organizării administrative, lipsa grădiniţelor cu personalitate juridică, la nivelul judeţului Neamţ înregistrându-se doar o singură astfel de unitate. E un drum destul de lung, fiind mai mulţi factori implicaţi, iar autorităţile locale au un cuvânt important de spus în acest sens.

Orice provocare poate fi transformată într-o oportunitate atunci când apelăm la instrumentele potrivite, spre exemplu, relaţia cu părinţii... O relaţie bună, corectă, reală cu aceştia, prin conştientizarea rolului lor de parteneri educaţionali, vine în sprijinul copiilor, prin activităţile de acasă, care ajută la consolidarea cunoştinţelor şi deprinderilor pe care noi le transmitem şi le formăm în grădiniţă. Astfel, părinţii pot înţelege importanţa muncii noastre, deoarece în primii şase ani de viaţă, se formează aproximativ 85% din structurile neuronale ale creierului, iar noi avem o responsabilitate majoră în a pune bazele educaţiei fiecărui copil.

Prin politicile educaţionale naţionale actuale şi proiecte precum P.N.R.R., se organizează cursuri de formare şi din ce în ce mai multe tinere, dar şi tineri (în judeţul nostru, avem doi colegi educatori), aleg această meserie frumoasă.

Aducerea creşelor în sistemul de educaţie timpurie, în urmă cu aproape trei ani, reprezintă un beneficiu, deoarece educatoarele din creşe lucrează după Curriculum, copiilor le sunt formate anumite cunoştinţe şi deprinderi, ei capătă rutina activităţilor, iar adaptarea la grădiniţă este mult mai uşoară.

Cu această ocazie, familia educaţiei timpurii din judeţul Neamţ s-a mărit, ajungând la aproape 800 de educatoare.

*– Felicitări pentru proiectele educaţionale judeţene iniţiate şi implementate în educaţia timpurie în ultima perioadă! **Lumea, Mintea, Emoţia** a avut şi are un impact semnificativ în rândul colegelor. Să fie oare din nevoia de a găsi echilibru între mintea şi sufletul copilului?*

– „Lumea, Mintea, Emoţia” are în primul rând un impact semnificativ în dezvoltarea socio-emoţională a copiilor. Acest proiect de suflet a luat naştere prin colaborarea dintre Compartimentul de Educaţie timpurie şi cel de Învăţământ primar al Inspectoratului Şcolar Judeţean Neamţ. L-am iniţiat la grupa mea şi am observat o nevoie din ce în ce mai mare a copiilor de a-şi dezvolta inteligenţa emoţională şi abilităţile sociale. M-am bucurat mult că am reuşit să îl aducem la nivel judeţean şi să sprijinim colegele în o mai bună înţelegere a nevoilor copiilor de a-şi gestiona emoţiile. Proiectul se desfăşoară prin activităţi specifice la grupă, prin participarea la un concurs judeţean şi la o conferinţă. Anul trecut, la prima ediţie a Conferinţei **Emoţie şi echilibru**, echipaje de preşcolari, chiar şi de grupa mică, au avut ocazia să evolueze pe o scenă mare, cea a cinematografului Mon Amour, Piatra-Neamţ.

– Ce alte proiecte mai coordonaţi?

– Suntem în al treilea an de implementare a proiectului **STEAM „Aventuri în lumea ştiinţei”**. Prin activităţile desfăşurate, copiii au

După ce a absolvit Liceul Pedagogic „Gheorghe Asachi”, Piatra-Neamţ (acum Colegiu Naţional), promoţia 1999, specializarea învăţător-educatoare, doamna Elena Cristina Alungulesei a urmat cursurile Facultăţii de Management din cadrul Universităţii „Al. I. Cuza” din Iaşi, după care finalizează un master în domeniul Ştiinţelor Educaţiei. Până în anul 2010 şi-a desfăşurat activitatea didactică la Şcoala Gimnazială „Ioan Luca”, comuna Farcaşa, localitatea sa natală. Din 2010 este profesor pentru educaţia timpurie, titular la Grădiniţa cu Program Prelungit „Veronica Filip”, structură a Şcolii Gimnaziale „Elena Cuza”, Piatra-Neamţ. De câţiva ani a decis să se implice şi în domeniul managementului educaţiei timpurii, preluând funcţia de inspector şcolar.

Evocarea: „Grigore Capşa – un profesor deplin. 140 de ani de la naştere”, la Biblioteca Judeţeană

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ, în parteneriat cu Inspectoratul Şcolar Judeţean Neamţ şi Colegiul Naţional „Petru Rareş” Piatra-Neamţ, a organizat, joi, 23 ianuarie 2025, evocarea: „**Grigore Capşa – un profesor deplin. 140 de ani de la naştere**”, în cadrul Proiectului „Să cunoaştem istoria judeţului prin memoria comunităţii. Oameni, locuri, fapte”.

Profesorul de matematică Grigore Capşa a fost directorul Liceului „Petru Rareş” Piatra-Neamţ, între 1 septembrie 1927 şi 31 august 1931. I-a succedat în funcţie directorului V.A. Trifu, decedat la 2 mai 1927. S-a pensionat în anul 1945, însă a continuat să predea până la vârsta de 71 de ani. Între elevii săi s-a aflat şi regretatul profesor Gheorghe Amaicei, fostul preşedinte al Asociaţiei Învăţătorilor din Neamţ.

Invitaţii acestei rememorări a personalităţii şi a prestigioasei activităţi a profesorului şi directorului Grigore Capşa au fost profesorul Grigoruţă Oniciuc, directorul Colegiului Naţional „Petru Rareş”, bibliotecara Elena Popa şi elevele Alexandra Gâscă şi Ana-Maria Petrache. Au susţinut momente muzicale elevii Alexandra Smărăndoi (folk: *Dascăl drag*, *Colo-n vale la izvor*) şi David Nemţanu-Bălău (pian: *Hungarian Sonata* de Richard Clayderman, *Vals* op. 64 nr. 2 şi *Vals* op. 69 nr. 2 de Frédéric Chopin), profesor coordonator Carmen Blaga.

„Dascăl iubit şi devotat şcolii, Grigore Capşa s-a remarcat şi prin dezvoltarea şi îmbogăţirea bazei materiale a Liceului „Petru Rareş”.

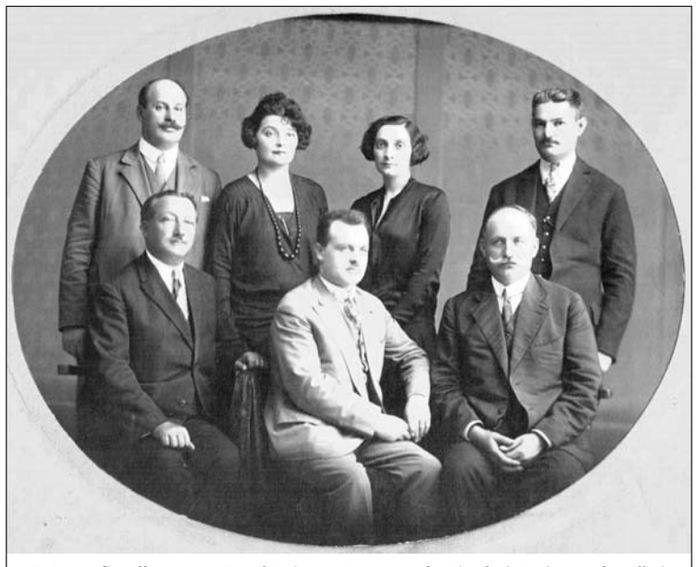

Fotografie alb-negru: Fond Grigore Capşa, colecţia de istorie modernă şi contemporană a Muzeului de Istorie şi Arheologie Piatra-Neamţ, FNI

Profesor cu o temeinică pregătire ştiinţifică şi cu o înaltă ţinută morală, a creat o atmosferă de cultură şi muncă serioasă”, a spus prof. Mihaela Mereuţă, managerul Bibliotecii Judeţene.

Grigore Capşa s-a născut la 23 ianuarie 1885, în satul Frunzeni, comuna Cândeşti-Neamţ, în familia preotului Pavel Capşa. A urmat cursurile Liceului „Roman-Vodă” din Roman, unde l-a avut profesor şi director pe Calistrat Hogaş, şi ale Liceului „Petru-Rareş” din Piatra-Neamţ, absolvind în anul 1906. A fost coleg de clasă la „Petru Rareş”, secţia reală, cu generalul de corp de armată Nicolae Dăscălescu.

Ulterior a urmat cursurile Facultăţii de ştiinţe, Secţia Matematică, la Universitatea din Iaşi. Licenţiat în matematici, în octombrie 1910, printre magiştri săi numărându-se Dimitrie D. Pompeiu, Aurelian Mănescu, Ion Rallet, Constantin Climescu, Neculai Culianu şi Victor Costin. Absolvent al Seminarului Pedagogic, în 1911. Licenţiat în Drept, în 1914.

A predat la mai multe şcoli din ţară: Târgu-Jiu, Roman, Craiova, Caracal, Piatra-Neamţ (Liceul „Petru-Rareş” şi Şcoala Normală de Învăţători „Gheorghe Asachi”, la ambele fiind şi director).

Rămân puternice, emoţionante cuvintele prin care i-a creionat portretul lui Leon Mrejeriu, întemeietor şi preşedinte al Asociaţiei Învăţătorilor din Neamţ (1912-1936), vicepreşedinte în consiliul Asociaţiei Generale a Învăţătorilor, preşedinte al Uniunii Cooperativelor din Moldova, deputat, vicepreşedinte al Camerei Deputaţilor: „Leon Mrejeriu a putut să devie bogat, dar situaţiile materiale nu l-au ispitit. Deşi a mers pe jos, nu l-a atins noroiul. În politică n-a ţinut seama că serveşte adversarul când a fost vorba să servească binele public”.

Ordinea, punctualitatea, conştiinciozitatea şi disciplina în rândul elevilor l-au preocupat neîncetat. În 1928, testul de maturitate pentru cei 106 candidaţi de la „Petru Rareş” din sesiunea iunie s-a soldat cu un eşec usturător. Doar 34 au reuşit, după ce 50 „au căzut” la teze, iar 22 la examenul oral. Între bacalaureaţii

Violeta MOŞU

(*continuare în pag. 20*)

„Eu fac lucrurile cu inima, pentru că meseria noastră vine din inimă”

posibilitatea să înţeleagă anumite fenomene abstracte prin intermediul experimentelor şi pot prezenta machete sau alte materiale la secţiunea concurs tematic.

Fiecare din cele două proiecte are un grup închis, care respectă legislaţia privitoare la protecţia datelor cu caracter personal, unde colegele pot disemina anumite activităţi. Am constatat că aproape toate grădiniţele şi clasele de învăţământ primar sunt implicate.

Cu anumite ocazii, ca **Ziua Educaţiei, Ziua lecturii**, ..., organizăm proiecte restrânse în cadrul cărora invităm colege din grădiniţe. Am avut activităţi de lectură la Biblioteca Judeţeană „G. T. Kirileanu”, Secţia de carte pentru copii, în librării, în unităţile şcolare din judeţ.

Derulăm activităţi în parteneriat cu **Asociaţia OvidiuRo**, care are încheiat un protocol de colaborare, la nivel naţional, cu Ministerul Educaţiei şi Cercetării.

Proiectul Naţional G.R.L.I. (Grădina de Relaxare, Linişte şi Învăţare), presupune amenajarea spaţiului exterior al grădiniţelor, respectând anumite zone, iar copiii din unităţile participante pot desfăşura activităţi specifice în aceste spaţii.

Începând cu acest an şcolar, a debutat proiectul de colaborare **Schimb de Experienţă Educatori-Învăţători-Profesori-Profesori din Unităţile Conexe**, prin care se urmăreşte a face mai simplă trecerea copiilor de la un nivel de educaţie la altul.

– Dacă ar fi să schimbaţi un aspect ce ţine de educaţia timpurie, care ar fi acela?

– Aş întări importanţa statutului nostru, al profesorului pentru educaţie timpurie, în sistemul educaţional. Avem colegi foarte bine pregătiţi, absolvenţi ai liceelor pedagogice, ai facultăţilor de Ştiinţe ale Educaţiei, specializarea Pedagogia Învăţământului Primar şi Preşcolar, care promovează calitatea în activitatea lor didactică zilnică.

Mă bucur să văd că este recunoscută valoarea şi importanţa muncii noastre inclusiv prin proiectele care se implementează şi se derulează la nivel naţional.

A consemnat
prof. Ramona-Mihaela ROŞU

Evocarea: „Grigore Capşa – un profesor deplin. 140 de ani de la naştere”, la Biblioteca Judeţeană

(*urmare din pag. 19*)

Sesiunii iunie a anului 1928, s-au numărat scriitorul Dumitru Almaş, pe numele real Dumitru Ailincăi, şi fiica profesorului Grigore Capşa, Aurora, ambii aflându-se printre promovaţi. Grigore Capşa afirma, în ziarul „Avântul”, că, „dacă rezultatul – e drept cam dezastruos, ar fi nedrept să nu remarcăm şi uimitoarea insuficienţă de pregătire a unor candidaţi! Am văzut pe unii cari nu ştiau hotarele ţării, nu ştiau un singur judeţ din Bucovina

ori măcar pe unde intră Dunărea în ţară. Am văzut pe alţii cari nu ştiau ce sunt fulgerul şi trăsnetul, nici să facă vreo deosebire între ele! Am văzut candidaţi spunând că Latinii locuiau în nordul Daciei. De asemenea, am văzut candidaţi realişti, cu pretenţia de viitori ingineri ori profesori de matematici, ce nu ştiau să scrie equaţia unei drepte simple, a bisectoarelor, axelor de coordonate. Toate acestea şi multe altele sunt scăderi strigătoare la cer. Ca atare, candidaţii ce se vor prezintă în sesiunea de toamnă, să nu se mai bizuie pe stăruinţi, pe protecţie şi pe alte ruşinoase propuneri”.

Tot în 1928, în ziarul „Avântul”, aducea mulţumiri deputatului Leon Mrejeriu, care „stăruise să ia fiinţă 10 burse pentru fiii de învăţători la internatul liceului şi 10 burse pentru fiicele de învăţători la Şcoala secundară de fete”: „Aceste burse sunt creaţia personală a domnului Leon Mrejeriu, de sub trecuta guvernare liberală; au fost desfiinţate sub guvernul averescan, pentru ca acum să ia iarăşi fiinţă. Examenul de bursă pentru fiii de învăţători, care se anunţase la liceu pentru luni, 19 martie, ora 10 dimineaţa, s-a amânat pentru luni, 28 martie, aceeaşi oră”.

Peste ani, în 1968, profesorul de matematică Grigore Capşa participa la revederea absolvenţilor promoţiei 1928 de la Şcoala Normală de Învăţători „Gheorghe Asachi”: „Sâmbătă la amiază, în sala mare a Cabinetului de partid, de pe strada V.I. Lenin din Piatra-Neamţ, a avut loc, după 40 de ani, întâlnirea absolvenţilor Şcolii Normale de Învăţători *Gheorghe Asachi*, promoţia 1928. Am fost însă acolo şi nu-l pot uita pe profesorul Grigore Capşa, cu chipul brăzdat de încercările celor 46 de ani petrecuţi la catedră. Nu-i pot uita pe acei elevi mari, cu părul cărunt, ridicându-se în picioare şi aplaudându-l pe venerabilul lor profesor ajuns la 83 de ani (*şi jumătate* – ar adăuga dânsul, ca de obicei). Pe o parte din elevi îi cheamă: Ion Găină, Gheorghe Afloarei, Dumitru Bordea, Ion Luca, Teodor Lazăr, Constantin Antohie, Vasile Bulete, Ilarion Ruga, Ion Humă...”. (*Ceahlăul*, marţi, 9 iulie 1968).

Profesorul de limba şi literatura română Alecsandru Iftimie, autorul volumului „Monografia Liceului *Petru Rareş* (1869 - 1969)”, l-a cunoscut îndeaproape pe Grigore Capşa. L-a înfăţişat ca pe un profesor cu dragoste pentru îndeletnicirile sale, o

personalitate a oraşului, un om care n-a trecut degeaba prin viaţă. „Dintre profesorii mei, Grigore Capşa a avut cea mai îndelungată activitate didactică – 46 de ani – rămânând la catedră, din lipsă de cadre, până la venerabila vârstă de 71 de ani. (...) În cei opt ani cât l-am avut profesor, n-a lipsit şi n-a întârziat la nici măcar o singură oră de curs, nici când era bolnav, nici când maşina se afla în pană, nici când viscolea, tuna şi ploua cu găleata, cu toate că de la locuinţa sa până la şcoală erau cam patru kilometri. Dacă vreun părinte avea nesăbuinţa de a-l vizita acasă şi a lăsa soţiei sale, coana Zulnia, vreo putină cu brânză, vreun miel, vreun hârzob de păstrăv afumat sau alte bunătăţi menite a îndulci raporturile dintre profesor şi elev, striga în faţa clasei: *Cutare, trimite vorbă lui tat-tu să vină şi să-şi ia înapoi brânza (ori mielul, ori peştele), că se împute: dacă nu, îl dau pe mâna poliţiei*. (...) În ianuarie 1955 am iniţiat sărbătorirea celei de a 70-a aniversări a naşterii sale la restaurantul din fosta grădină publică. Au participat peste 30 dintre elevii săi aparţinând mai multor generaţii. Luând cuvântul, m-a enumerat printre discipolii săi de faimă. Dacă n-a făcut-o din amabilitate, m-a confundat desigur cu fratele meu, profesorul de matematică. În 1970, la întâlnirea noastră de promoţie la 30 de ani de la absolvire, era încă în plină vervă; ne-a citit din caietele sale însemnări şi impresii despre oamenii pe care i-a cunoscut. Scurt timp după aceasta l-am condus la locul de veşnică odihnă”.

Grigore Capşa este autorul lucrării „Surmenajul şcolar” (1939) şi al volumului de memorii „Amintiri din sbuciumul unei vieţi” (2017).

A avut patru copii, două fete: Aurora şi Ecaterina, şi doi băieţi: Tiberiu şi Eugen.

A decedat la 22 octombrie 1971, la vârsta de 86 de ani.

CALENDAR – martie 2025

01. **CHOPIN, Frédéric** (1 mart.1810 – 17 oct. 1849) – **215** de ani de la naşterea compozitorului polonez;

05. **PAPADAT-BENGESCU, Hortensia** (8 dec. 1876-5 mart. 1955) – **70** de ani de la moartea prozatoarei;

05. **TIEPOLO, Giovanni Battista** (5 mart. 1696 – 27 mart. 1770) – **255** de ani de la moartea pictorului şi gravorului italian;

06. **BUONARROTI, Michelangelo** (6 mart. 1475 – 18 febr. 1564) – **550** de ani de la naşterea sculptorului, pictorului, arhitectului şi poetului italian;

07. **RAVEL, Maurice** (7 mart. 1875 – 28 dec.1937) – **150** de ani de la naşterea compozitorului francez;

08. **TUDORAN, Radu** (8 mart. 1910 – 19 nov. 1992) – **115** ani de la naşterea prozatorului;

11. **PANAITESCU, Petre P**. (11 mart. 1900 – 14 nov. 1967) – **125** de ani de la naşterea istoricului literar;

12. **CHIRIŢĂ, Constantin** (12 mart. 1925 – 14 nov. 1991) – **100** de ani de la naşterea prozatorului;

12. **CĂLINESCU, George** (19 iun. 1899 – 12 mart. 1965) – **60** de ani de la moartea criticului;

19. **BARBU, Ion** (19 mart. 1895 – 11 aug. 1961) – **130** de ani de la naşterea poetului;

19. **FILIMON, Nicolae** (6 sept. 1819 – 19 mart. 1865) – **160** de ani de la moartea prozatorului;

20. **CUZA, Al. I.** (20 mart. 1820 – 15 mai 1873) – **205** de ani de naşterea domnitorului;

24. **VERNE, Jules** (8 februarie 1828 – 24 mart. 1905) – **120** ani de la moartea scriitorului francez;

25. **CARAGIALE, Mateiu** (25 mart. 1885 – 17 ian. 1936) – **140** de ani de la naşterea scriitorului;

28. **CHAGALL, Marc** (7 iulie 1887 – 28 mart. 1985) – **35** de ani de la moartea pictorului francez;

31. **BRONTË, Charlotte** (21 aprilie 1816 – 31 mart.1855) – **170** de ani de la moartea scriitoarei engleze.

Red.

Formarea cadrelor didactice în utilizarea TIC

O pledoarie pentru schimbare în educaţie nu ar putea începe, în zilele noastre, decât cu afirmarea rolului principal care revine cadrelor didactice în asumarea acestei schimbări şi cu sublinierea necesităţii de recuperare a principiilor pedagogiei aplicate, în contextul actual dinamic, marcat de utilizarea noilor tehnologii pe toate palierele sociale, culturale şi profesionale. Dincolo de dialogul mai mult sau mai puţin teoretic centrat pe utilitate şi eficienţă, reforma îşi face simţită prezenţa în praxisul tuturor formelor educaţiei, iar rolul sistemelor de educaţie şi formare constă, în această privinţă, în asimilarea rapidă a inovaţiilor în planurile de incidenţă între teoria instruirii şi utilizarea noilor tehnologii.

Creşterea calităţii şi eficienţei sistemelor de educaţie şi formare, îmbunătăţirea programelor de formare iniţială şi continuă a cadrelor didactice, necesită următoarele elemente fundamentale:

• sprijinirea adecvată a cadrelor didactice şi a formatorilor astfel încât să poată răspunde provocărilor societăţii bazate pe cunoaştere;

• formarea abilităţilor şi competenţelor în domeniul TIC;

• asigurarea accesului pentru toţi la noile tehnologii.

Aşadar, creşterea calităţii programelor de formare a cadrelor didactice şi, implicit, a procesului de învăţământ are efecte pozitive pentru economie şi societate. Provocările construirii societăţii bazate pe cunoaştere, în perspectiva utilizării noilor tehnologii, au, la rândul lor, un impact direct asupra sistemelor de educaţie şi formare, determinând evoluţii specifice – de transformare, corelare, adaptare sau corectare – la nivel de legislaţie, management, bază materială, curriculum şi structură de învăţământ. Pe de altă parte, implementarea tehnologiei informaţiei şi comunicării în educaţie este un răspuns adecvat la cererea socială – efect al creşterii nivelului de responsabilizare şi angajare al indivizilor în societăţile democratice.

Un aspect important este formarea noilor generaţii cu folosirea computerului ca suport pentru învăţare. Trebuie astfel prevăzut şi orientat impactul TIC asupra învăţării prin relevarea aşteptărilor. TIC nu trebuie considerat doar ca un element de conţinut al învăţământului, ci şi ca un mijloc didactic (integrat în predarea diferitelor discipline), cu rol important în îmbunătăţirea calităţii predării şi ameliorarea procesului instructiv-educativ. Se vor dezvolta aptitudini de creare, tratare, obţinere, selecţionare şi recuperare a informaţiei, se va dezvolta creativitatea şi capacitatea de gândire structurată. Însă introducerea TIC nu vizează numai familiarizarea elevilor cu prelucrarea informaţiei, ci şi cu însuşirea unor procese de învăţare mai puţin pasive şi mai autonome. De asemenea, se vor crea noi medii de învăţare individuală şi în grup.

Atât educaţia în maniera tradiţională, cât şi instruirea asistată de calculator oferă unele oportunităţi specifice, care nu pot fi transferate. Extensiile proprii utilizării mediului tehnologic pentru instruire, încă insuficient explorate şi valorificate, se referă la:

1. orientarea spre cel care învaţă – prin personalizarea parcursului de formare (compunerea diferită a obiectelor educaţionale sau a modulelor de studiu, în funcţie de cerinţele fiecărui beneficiar etc.), prin individualizarea formării (structurarea non-lineară a informaţiilor, cu posibilitatea revenirii la conţinuturi mai dificile în urma identificării automate a lacunelor), prin autonomia sporită (eludarea unui ritm impus, independenţa faţă de o locaţie, seminarii asincrone), prin integrarea testelor adaptive;

2. resurse distribuite – prin integrarea bibliotecilor electronice şi materialelor multimedia, prin antrenarea specialiştilor în discuţiile elevilor şi studenţilor;

3. fluiditatea rolurilor – prin balansul continuu al rolului educat-educator în grupul de învăţare (symmetric knowledge advancement), prin integrarea lucrului în grup cu studiul individual, prin restructurarea continuă a echipelor de învăţare în funcţie de centrul de interes cognitiv sau pe criterii de eficienţă în sarcină.

Cu certitudinea că tehnologiile informaţiei şi comunicării vor deveni instrumente curente în şcoala românească, apare necesitatea dezvoltării unei atitudini specifice şi unui nou mod de gândire, care vor permite din partea cadrelor didactice un răspuns adecvat oricăror noi cerinţe. Fiecare educator va trebui să capete o formare de bază în domeniul TIC, scopul final fiind dezvoltarea unei culturi informatice înţeleasă nu numai ca o cunoaştere şi o competenţă de specialitate, ci şi ca o nouă orientare şi raportare la realitate. Aceasta implică o serie de obiective cum ar fi:

• dezvoltarea unei vederi de ansamblu asupra amplorii şi importanţei aplicaţiilor noilor tehnologii şi efectelor lor sociale şi economice asupra individului şi comunităţii;

• însuşirea principiilor comune care guvernează aplicarea informaţiei, cunoaşterea naturii, proprietăţilor şi structurii informaţiei, în contextul noilor tehnologii;

• dezvoltarea capacităţii de a utiliza instrumente şi aplicaţii specifice noilor tehnologii în activităţi precum căutarea, prelucrarea şi stocarea informaţiei, supravegherea şi controlul informaţiei, comunicarea prin e-mail şi Internet;

• formarea capacităţii de a identifica situaţiile în care este indicată utilizarea noilor tehnologii şi conceperea unor soluţii adecvate pentru diverse situaţii.

Competenţele TIC cerute profesorilor se pot clasifica în următoarele categorii: operaţii de bază, tehnologia informaţiei, evaluarea softului educaţional, aspecte pedagogice ale utilizării noilor tehnologii în instruire.

Operaţii de bază

Fără a se cere profesorilor să devină experţi în utilizarea calculatorului, se pot enumera o serie de aptitudini şi abilităţi care să le permită manipularea computerului pentru efectuarea operaţiilor de bază în cadrul activităţilor de instruire asistată de noile tehnologii: utilizarea adecvată a diverselor componente şi echipamente periferice ale computerului; utilizarea mediilor de stocare a informaţiei; personalizarea mediului de lucru sub un sistem de operare larg utilizat.

Tehnologia informaţiei

Cadrele didactice sunt puse din ce în ce mai frecvent în situaţia de a manipula informaţia pentru documentare, pregătirea lecţiei noi, prezentarea informaţiilor, elaborarea de teste de evaluare, activităţi de colaborare prin Internet cu cadre didactice şi cercetători aflaţi la distanţă etc. Aceste activităţi se asociază unor abilităţi şi competenţe specifice de utilizare a tehnologiei informaţiei: de a localiza informaţiile, de a selecta aplicaţiile şi softul adecvat, de a organiza materialele (secvenţial), de a analiza relevanţa informaţiilor şi de a le prezenta în mod corespunzător, prin:

• utilizarea minimală a unor softuri utilitare, inclusiv de procesare de text, creare de grafică, realizare a prezentărilor, calcul tabelar şi manipulare a bazelor de date;

• utilizarea prezentărilor interactive;

• abilitatea de a utiliza Internetul şi programele de poştă electronică.

Evaluarea softului educaţional

În contextul strategiei de informatizare a învăţământului românesc, lecţiile pe suport electronic încep să devină un instrument uzual al profesorului care doreşte să ofere un plus de calitate procesului de predare-învăţare. Aceasta implică: abilitatea de a selecta materialele multimedia şi lecţiile electronice în concordanţă cu obiectivele învăţării; capacitatea de a evalua relevanţa unui material în format electronic pentru o situaţie educativă, în această perioadă pandemică a învăţământului online.

Aspecte pedagogice

Aspectele-cheie ale competenţelor de instruire asistată de calculator sunt mai degrabă de ordin pedagogic decât tehnic. Rolul noilor tehnologii în învăţare şi al softului educaţional în special, variază de la oferirea accesului la informaţii şi cunoaştere la facilitarea înţelegerii fenomenelor, instruire individualizată etc. Pentru a putea utiliza eficient diverse aplicaţii în format electronic în activitatea didactică, alături de iniţierea tehnologică în utilizarea computerului, cadrele didactice au nevoie de o (re)iniţiere pedagogică adecvată noilor cerinţe: proiectare curriculară cu componenta TIC; elaborarea de planuri de lecţie pornind de la obiectivele învăţării; elaborarea de strategii didactice care să includă obiecte educaţionale (learning objects) în format electronic.

Până la utilizarea deplină a tuturor aspectelor inovatoare şi care dau plus-valoare procesului de instruire, accentul trebuie pus pe fundamentarea pedagogică a demersurilor de instruire cu componenta TIC şi pe formarea adecvată a cadrelor didactice, într-un proces reformator de lungă durată, ai cărui actori suntem.

Prof. Gabriela MACSIM
Şcoala Gimnazială, Văleni, Neamţ

Bibliografie:

Sorin Cristea, *Pedagogie generală. Managementul educaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996

E-Learning, Manual de instruire a profesorilor pentru utilizarea platformelor de e-Learning, SIVECO România SA

Guvernul României, Ministerul pentru Societatea Informaţională, *Inovaţie şi bune practici în educaţie prin resurse digitale*, Bucureşti 2013

Online:
Portalul SEI; http://portal.edu.ro; www.elearning.ro; http://www.smilebox.com; http://www.prezi.com

Rubrică coordonată de prof. dr. Elena-Roxana IRINA – CCD Neamţ

Educaţia muzicală şi cheia succesului

Școala de Artă „Sergiu Celibidache” este singura şcoală din Roman în care elevii învaţă pe lângă disciplinele de bază, teorie muzicală şi instrumente. La ciclul primar se studiază vioara sau pianul cu profesori de specialitate.

În anul şcolar 2021 – 2022, prelua clasa pregătitoare Magdalena Cozma – prof. înv. primar, care pe lângă disciplinele de studiu ale învăţământului primar, respiră muzică prin toţi porii, iar asta se vede în pasiunea cu care se dedică domeniului artistic. Îmbină dragostea pentru muzică cu dragostea pentru copii. A ales să le fie dascăl elevilor de la Şcoala de Artă „Sergiu Celibidache” Roman, acolo unde muzica se îmbină armonios cu jocul şi dorinţa de a fi mai bun pe zi ce trece.

Începând din clasa pregătitoare, orele de muzică se desfăşoară cu vocalize, parcă ai zice că sunt profesionişti. Se munceşte din greu, dar la final se văd roadele.

Am spus de multe ori că orice copil ştie să cânte. **Veneau mulţi părinţi la mine să îmi zică: „Doamna, dar de ce lucraţi la acest nivel cu ei, sunt mici, ei nu ştiu să cânte”. Răspunsul meu este tot timpul acelaşi: „Nu e adevărat. Toţi copiii cântă. Toţi copiii au ceva special pentru muzică: fie ritmul, fie vocea, fie urechea muzicală”. Ne dezvoltăm şi învăţăm să fim creativi împreună. Prin muzică îi încurajez, le arăt că fiecare are un talent, pe care trebuie să şi-l descopere şi să îl valorifice. Este foarte important ca elevul să se simtă încurajat, preţuit şi susţinut de profesor**.

La început micii muzicieni au fost şi ei copleşiţi de efortul şi implicarea de care trebuiau să dea dovadă, la o vârstă atât de fragedă. Însă provocarea nu a întârziat să apară şi, iată că, după doi ani, în anul şcolar 2023-2024 ni s-a oferit oportunitatea de a participa la Concursul judeţean de colinde, tradiţii şi obiceiuri de iarnă „Tradiţii Muşatine”, ediţia a III-a, organizat de Clubul Copiilor Roman.

Aşa a luat fiinţă grupul „Muguraşii”, în luna decembrie 2023 (atunci elevi în clasa a II-a). Emoţiile au început din timpul repetiţiilor, deoarece elevii chiar îşi doreau să se remarce prin talentul şi munca lor. Ore întregi de muncă, ore de repetiţii uneori cu lacrimi, alteori cu zâmbete, au consolidat acest mic ansamblu, au fost motivaţi să se implice serios în pregătirile pentru acest concurs, fiind susţinuţi şi de părinţii lor. Roadele muncii nu au întârziat să apară pentru că la finalul concursului am fost pe podium: **Premiul I**, secţiunea: colinde, categoria: înv. primar. Bucuria a fost nemărginită, iar încrederea în noi şi dorinţa de a cânta au devenit mai mari şi am acceptat şi alte provocări, dar de această dată la nivel internaţional. În luna decembrie 2024 am participat la două concursuri internaţionale:

- **Concursul Internaţional de Interpretare Vocal – Instrumentală „Colinda Copiilor”** – ediţia a IV-a – Hybrid, desfăşurat la Giurgiu;

- **International Online Arts Competition 2024 (Concurs Internaţional de Arte) –** ediţia de iarnă, Floreşti/Cluj.

Chiar dacă ne aşteptam să luăm un mic premiu, mare ne-a fost bucuria când am obţinut: **Premiul I,** categoria: profesionişti, secţiunea: ansamblu coral, (Giurgiu); **Premiul I,** categoria: profesionişti, secţiunea: ansambluri copii şi **Premiul I de Excelenţă**, categoria: amatori, secţiunea: muzică vocală – duet, Niţă Raema şi Panaite Alexandra (Cluj).

Iată încă o dată talentul copiilor a fost pus în valoare prin câştigarea acestor trofee care i-au determinat să fie mult mai încrezători, mai implicaţi şi responsabili.

Pasiunea mea pentru muzică a reuşit să înmugurească în sufletele copiilor dragostea pentru frumos, pentru muzică în special şi am urcat cu program de colinde, pe scenă, în cadrul Concertului de Crăciun, susţinut de Şcoala de Artă „Sergiu Celibidache”, la sala „Manolescu Strunga” din incinta Primăriei Roman.

Deşi sunt mici, dacă drumul lor este construit spre lumină, vor oferi strălucirea talentului lor toată viaţa, indiferent de drumul pe care-l vor parcurge.

Misiunea mea este să inspir şi să ghidez fiecare elev în explorarea şi dezvoltarea abilităţilor muzicale. Prin metode didactice inovatoare şi o abordare personalizată, îmi propun să cultiv dragostea pentru muzică, să sprijin creativitatea şi să încurajez performanţa artistică la cel mai înalt nivel. Cred că muzica nu doar îmbogăţeşte viaţa, ci dezvoltă încrederea în sine şi disciplina, contribuind la formarea unor oameni completi şi armonioşi.

Predarea muzicii este o vocaţie pentru mine. Am lucrat atât cu copii mici, cât şi cu copii mari, unde am observat impactul profund pe care muzica îl poate avea asupra vieţilor oamenilor. Ca profesor, scopul meu este să ajut elevii să descopere bucuria muzicii şi să îşi dezvolte abilităţile artistice. Fiecare lecţie este o oportunitate de a explora şi de a experimenta, stârnind imaginaţia şi stimulând creativitatea elevilor mei.

Prof. înv. primar
Magdalena COZMA
Şcoala de Artă
„Sergiu Celibidache” Roman

Evocare la Biblioteca Judeţeană: „George Grigorică – profesorul şi dirijorul cu har”

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ – în parteneriat cu Inspectoratul Şcolar Judeţean Neamţ, Sindicatul Învăţământ Neamţ, Colegiul Naţional „Petru Rareş”, Liceul de Arte „Victor Brauner”, Colegiul Naţional Pedagogic „Gheorghe Asachi”, şcolile gimnaziale nr. 5 şi 8 (27) Piatra-Neamţ – a organizat evocarea „George Grigorică – profesorul şi dirijorul cu har”, în cadrul proiectului „Să cunoaştem istoria judeţului prin memoria comunităţii. Oameni, locuri, fapte”. Evenimentul a avut loc vineri, 14 februarie 2025, în Sala Cupola.

George Grigorică a fost un profesor de excepţie, membru al Uniunii Compozitorilor din România, care s-a bucurat de aprecierea unanimă a tuturor celor care l-au cunoscut. „Facem totul din plăcere”, spunea George Grigorică, după ce Corul Sindicatului Învăţământ, pe care l-a condus timp de 42 de ani, a câştigat locul I la Concursul Republican al Artiştilor Amatori din 1971. „Îi dăruiesc corului mult din puterea mea de muncă. Asta înseamnă pentru mine o şcoală, un exerciţiu larg al profesiunii. Dar mai ales un act de conştiinţă şi dăruire, un act de cultură, pe care fiecare dintre cei o sută de oameni îl desăvârşesc fără a fi necesar să-şi explice asta. Am închegat împreună o formaţie corală care nu trece neobservată”, afirma **George Grigorică**.

Invitaţii acestei evocări au fost profesorii Silvia Vais, Lilia Harabagiu, Radu Oţel, Mihăiţă Albu, Ionel Hociung, Petru Negru, Elena Popa-Burcă şi Elena Popa, bibliotecar. Întâlnirea a cuprins momente muzicale interpretate de Grupul BelCanto al Liceului de Arte „Victor Brauner” Piatra-Neamţ, coordonat de profesorii Olguţa Toma, Narcisa Pavel, Alexandra Costin. A acompaniat la pian prof. Adrian Stroici. Moderatoarea manifestării a fost prof. Mihaela Mereuţă, managerul Bibliotecii Judeţene.

George Grigorică

S-a născut la 24 aprilie 1933, în localitatea Cosmeştii-Vale, judeţul Galaţi. A studiat la Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu” din Bucureşti, cu personalităţi şi maeştri ai muzicii româneşti: Dumitru D. Botez, Alexandru Paşcanu, Ioan Vicol, Ion Dumitrescu.

În cei 49 de ani de apostolat, a predat la Colegiul Naţional „Petru Rareş” (1960-1977), Liceul de Arte „Victor Brauner” (Şcoala de Muzică), Colegiul Naţional Pedagogic „Gheorghe Asachi” şi la şcolile gimnaziale nr. 5 şi 8 (27) din Piatra-Neamţ.

Profesorul George Grigorică a deţinut bagheta dirijorală a Corului „Gavriil Galinescu” (titulaturi anterioare: Corul Învăţătorilor; Corul Sindicatului Învăţământ), începând cu anul 1962, timp de peste patru decenii. În această perioadă, Corul a fost prezent la numeroase manifestări artistice, atât pe plan local, cât şi naţional, iar în anii 1999 şi 2000 a susţinut două reuniuni corale, în cadrul Vacanţelor Muzicale de la Piatra-Neamţ. Repertoriul a cuprins piese clasice româneşti şi universale şi cântece religioase.

Considera că momentul de vârf al Corului a fost participarea la Concursul „Patrium Carmen” de la Bucureşti, unde interpreţii pietreni au obţinut punctajul maxim în sala de concerte a Radiodifuziunii, în 1972.

A cunoscut importante succese şi ca dirijor al Corului de cameră al Liceului „Petru Rareş”, pe care l-a fondat în 1969, anul Centenarului liceului, şi al Corului Casei de Cultură a Sindicatelor Piatra-Neamţ.

În luna mai 2002, la împlinirea unui veac de existenţă a Corului „Gavriil Galinescu”, a fost editată, datorită preocupării sale, o nouă monografie a acestui grup, intitulată **Să-ţi rămână bucuria…**

Cartea sa, **Dincolo de portativ. Muzicieni văzuţi ca oameni** (Editura „Cetatea Doamnei”, Piatra-Neamţ, 2013), care a apărut în două ediţii, a fost foarte bine primită de publicul meloman. „Ca iubitor al muzicii de înaltă, nobilă şi profundă expresie, am fost preocupat de-a lungul vieţii şi de deslușirea unor tainice legături dintre muzicienii ca oameni, cu calităţile, slăbiciunile şi arta lor. M-a fascinat comportamentul acestora, în relaţiile cu semenii, în viaţa socială, dar şi în alte împrejurări”, menţiona **George Grigorică**.

O altă scriere a profesorului George Grigorică este **Istoria muzicii româneşti şi universale**, ieşită de sub tipar la Editura Constantin Matasă, în anul 2004, cu o prefaţă semnată de regretatul profesor Alexandru Lupu, fost inspector şcolar de specialitate la ISJ Neamţ.

A plecat dintre noi la 20 noiembrie 2018, la vârsta de 85 de ani.

Definirea crezului său artistic a fost exprimată astfel: „Profesorul îi dă elevului încrederea în sine, convingerea că face artă. Exigenţa dirijorului, disciplina de la repetiţii, relaţia şi sudura organică între membrii unui ansamblu coral, unele elemente tehnice ca respectarea dozărilor şi a frazărilor corecte, omogenitatea şi echilibrul între compartimente reprezintă totodată şi un complex de mijloace inestimabile de educaţie, de formare morală a tinerilor”.

(***Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ***)

SUMAR

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ – *Evocare la Biblioteca Judeţeană: „George Grigorică – profesorul şi dirijorul cu har”* (pag. 23) * *Ziua Internaţională a Cititului Împreună* (pag. 24)

Gheorghe BRÂNZEI – *Grigore Vieru, poet al identităţii şi sensibilităţii (II) - 90 de ani de la naştere* (pag. 6-7)

Gianina BURUIANĂ – *Concursul Naţional „Emanuel Elenescu” – un diamant care se şlefuieşte mereu* (pag. 8-9) * *„Pentru mine fiecare elev este un performer” • Interviu cu Simida Gherghe – profesor de pian la Liceul de Arte „Victor Brauner”* (pag. 10-11)

Daniel CORBU – *„DOR NEMURITOR – GRIGORE VIERU - 90”. La Pererîta* (pag.1-12)

Magdalena COZMA – *Educaţia muzicală şi cheia succesului* (pag. 22)

Ioan DĂNILĂ – *De ce româna actuală are nevoie de limba latină – O întrebare-răspuns* (pag. 24)

Mihai FLOROAIA – *Parteneriate educaţionale între şcoli sanitare din Piatra-Neamţ şi Chişinău* (pag. 15) * *Relaţiile dintre ortodocşi şi romano-catolici în secolul XX* (pag. 17)

Oana GRĂDINARU – *„The small Montmartre of Bitola”- Provocare, perseverenţă, satisfacţie* (pag. 16)

Galina GUMEN – *Din bunele practici sindicaliste – Centrul Sindical Ramural Teritorial Briceni al Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei* (pag. 13)

Ionel HOCIUNG – *Mesaj adresat celui de al VIII-lea Congres al Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei* (pag. 1-2)

Diana HUŢANU – *O nouă sesiune de formare a liderilor de sindicat din judeţul Neamţ* (pag. 2)

Gabriela MACSIM – *Formarea cadrelor didactice în utilizarea TIC* (pag. 21)

Violeta MOŞU – *Expoziţia „Ie şi eleganţă”* (pag. 11) * *Pianistul George Ţăranu a concertat la Chişinău, alături de Filarmonica Naţională „Serghei Lunchevici”* (pag. 14-15) * *Lansare de carte la Biblioteca G. T. Kirileanu: „Istoria universului. Începutul absent” de Mihai Rotaru* (pag. 17) * *Evocarea: „Grigore Capşa – un profesor deplin. 140 de ani de la naştere”, la Biblioteca Judeţeană* (pag. 19-20)

Elena PREDA – *Mai este istoria „magistra vitae”? (I)* (pag. 1, 3, 4, 5)

Red. – *CALENDAR - februarie 2025* (pag. 7) * *Biblioteca Naţională a lansat Calendarul Naţional 2025* (pag. 14) * *CALENDAR - martie 2025* (pag. 20)

Ramona-Mihaela ROŞU – *„Eu fac lucrurile cu inima, pentru că meseria noastră vine din inimă” • Interviu cu prof. Cristina Alungulesei – inspector şcolar pentru Educaţie timpurie* (pag. 18-19)

Constantin TOMŞA – *REMEMORĂRI NEMŢENE - luna februarie* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7)

Grigore VIERU – *ANTOLOGIA REVISTEI* APOSTOLUL - *Eminescu* (pag. 24)

Mircea ZAHARIA – *NECULCE* (pag. 1-12)

De ce română actuală are nevoie de limba latină – O întrebare-răspuns

De prim ordin: argumentarea latinităţii noastre

Singura ţară în al cărei nume se află explicit originea latină este România. Un absolvent de liceu, în condiţiile maximei mobilităţi europene şi mondiale, va avea frecvente provocări cu ţintă pe dovedirea descendenţei limbii noastre din limba latină. Dacă va susţine că *sol* (lat.) este cuvântul de bază pentru soare (rom.), e prea puţin, adică neconvingător. E nevoie de o gramatică minimal(ist)ă: nominativului *sol* îi urmează genitivul *solis* şi de aici, acuzativul *solem*. Această a treia înfăţişare, de-a lungul a câtorva secole, a suferit schimbări (numite legi fonetice) asemenea altor cuvinte cu aceeaşi structură sonoră: 1. o accentuat urmat de e în cealaltă silabă a trecut la oa (diftongare condiţionată sau metafonie); 2. l intervocalic a devenit r (rotacizare); 3. –m de la sfârşit a dispărut (căderea consoanelor finale).

Să nu memorăm definiţii!

Sau să o facem după ce ne-am lămurit asupra originii şi sensului elementelor care alcătuiesc un termen gramatical. Stăpânul părţilor de vorbire, alături de verb, este substantivul. Nu avem dreptul să impunem îngurgitarea noului cuvânt decât după stabilirea istoriei acestuia: *sub* (lat.) înseamnă „dedesubt”, iar *stans,-tis*, „care stă” (de la verbul *sto*, *stare* „a sta”). Aşadar, cuvântul „care stă” (*-stan*) „dedesubtul” (*sub-*) unui obiect, fiindu-i NUME acestuia, este substantiv. O astfel de incursiune în etimologia cuvântului explică o definiţie, dacă nu cumva o înlocuieşte. (A se vedea, în continuare, de exemplu, pronume, format din pro „în loc de”/„pentru” şi nomen, -inis „nume”; în gramatică, numele este substantivul; pronumele înlocuieşte un substantiv.)

A greşi în latineşte

Civilizaţia şi înţelepciunea specifice romanilor ne îmbie să presărăm exprimarea noastră cu dictoane latineşti. Din păcate, am auzit la radio-TV ori am găsit în publicaţii de cultură erori de utilizare a acestor vorbe de duh: „Non omnis moriat” (corect: *„moriar”*), „Multum in parvum” corect: *„parvo”*), „Carpem diem!” (corect: *„Carpe”*), „Nihil sine Deum!” (corect: *„Deo”*), „Magna cum laudae” (corect: *„laude”*), „Finit coronat opus” (corect: *„Finis”*).

Nu opţională, nu facultativă. Obligatorie!

Latina are dreptul legitim la predare efectivă încă din gimnaziu („Doamna noastră nu ştia limba latină, aşa că într-a şaptea am făcut tot română”, mărturisea recent o elevă), câştigul fiind imens. A spus-o Mihai Eminescu: „Cine ştie limba română are calea deschisă la tezaurul intelectual al limbilor romanice moderne, are în fine cheia la limba latină, la civilizaţia antică”.

Ioan DĂNILĂ

Ziua Internaţională a Cititului Împreună

Miercuri, 5 februarie 2025, Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ a sărbătorit Ziua Internaţională a Cititului Împreună cu o serie de activităţi organizate atât la sediul central, cât şi în secţii şi filiale.

În Sala Cupola, de la ora 12:30, poeţii Teodor Sinezis şi Dorin Ploscaru s-au aflat în mijlocul elevilor de la Colegiul Naţional Pedagogic „Gheorghe Asachi” Piatra-Neamţ, care au venit la bibliotecă însoţiţi de prof. Oana Zugravu. Fiecare participant a citit un fragment din creaţia proprie sau dintr-un autor de literatură preferat. De asemenea, elevii prof. Paul Imbrea au susţinut un moment muzical.

Pe parcursul întregii zile, în spaţiul expoziţional de la parterul Corpului A al bibliotecii au putut fi audiate înregistrări cu lecturi din literatura română şi universală în rostiri celebre şi s-au putut urmări secvenţe din filme documentare, selectate din colecţiile de CD-uri, DVD-uri şi audio-book-uri ale Secţiei de carte de artă, multimedia „Victor Brauner”.

La Filiala de Carte Străină elevii clasei a VII-a A de la Şcoala Gimnazială Nr. 3 Piatra-Neamţ, coordonaţi de prof. Bogdan Drăgoi, au dat glas personajelor din poveşti şi piese de teatru pentru copii selectate din literatura engleză, iar la Clubul de franceză, prin lecturi în limba franceză şi audiţii muzicale, a fost evocată personalitatea omului de cultură român Dinu Lipatti, un clasic al pianisticii mondiale, cu studii la Paris.

La Punctul de Lectură şi Împrumut Speranţa, elevii de la Şcoala Gimnazială „Daniela Cuciuc” Piatra-Neamţ au citit cu voce tare din romanele autorului britanic Roald Dahl.

De asemenea, la Secţia de carte pentru copii şi ludotecă s-au desfăşurat activităţi specifice acestei zile, cu invitaţi de la şcolile din Piatra-Neamţ.

Ziua Internaţională a Cititului Împreună – cu denumirea originală World Read Aloud Day – a fost iniţiată, în anul 2010, de LitWorld, o organizaţie non-profit cu sediul în New York, cu scopul de a apropia copiii şi comunităţile prin puterea poveştilor şi susţinerea alfabetizării.

Fiind stabilită pentru prima miercuri din luna februarie, Ziua Internaţională a Cititului Împreună a devenit astăzi o mişcare globală, care atrage milioane de cititori, scriitori şi ascultători.

(Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ)

ANTOLOGIA REVISTEI *APOSTOLUL*

Eminescu

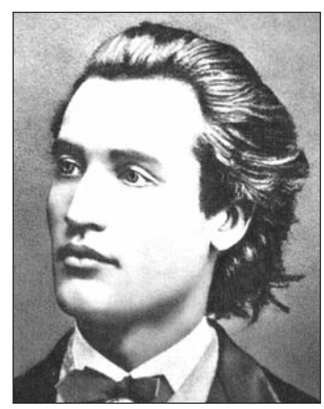

La zidirea Soarelui, se ştie,
Cerul a muncit o veşnicie,
Noi, muncind întocmai, neam ales cu,
Ne-am ales cu domnul Eminescu,
Domnul cel de pasăre măiastră,
Domnul cel de nemurirea noastră –
Eminescu.

Suntem în cuvânt şi-n toate,
Floare de latinitate
Sub un cer cu stele sudice!
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece!

Mi-l fură, Doamne, adineauri
Pe înaltul domn cu tot cu lauri.
Mă uscam de dor, în piept cu plânsul,
Nu ştiam că dor mi-era de dânsul,
Nu ştiam că doina mi-o furară
Cu străvechea şi frumoasa Ţară –
Eminescu.

Acum am şi eu pe lume parte:
Pot îmbrăţişa măiastra-ţi carte,
Ştiu că frate-mi eşti şi-mi eşti părinte,
Acum nimeni nu mă poate minte.
Bine ai venit în casa noastră,
Neamule, tu floare mea albastră –
Eminescu.

Suntem în cuvânt şi-n toate
Floare de latinitate,
Sub un cer cu stele sudice!
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece!

Grigore VIERU

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din judeţul Neamţ, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învăţământ Neamţ, Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ (martie 1999) şi Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova (aprilie 2019)
FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei ● **martie, 1999:** Florin Florescu, Ştefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitriţa Vasilca.
CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: Ionel HOCIUNG – Preşedinte SLLICS Neamţ, Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu Constantin RUSU, Gabriela GRIGORE.
***CONSILIUL DE REDACŢIE: Mircea ZAHARIA** – redactor-şef (zahariamircia@gmail.com), **Gianina BURUIANĂ** – redactor-şef adjunct (gianina_buruiana@yahoo.com), **Angelina BEGU** – redactor-şef adjunct (Chişinău) (angelinabegu@gmail.com), **Violeta MOŞU, Mihai FLOROAIA, Ramona-Mihaela ROŞU, Elena-Roxana IRINA** (CCD Neamţ), **Luminiţa FELEA** – secretară, **Dorian RADU** – DTP, **Dorin DAVIDEANU** – editor online.*

ISSN - 1582-3121
Redacţia şi administraţia: str. Petru Rareş nr. 24, Piatra-Neamţ. Tel/fax: 0233.22.53.32
slineamt@yahoo.com